

***Roczne
Sprawozdanie Finansowe
Nordea Bank Polska S.A.
za 2008 rok***

Sprawozdanie finansowe Nordea Bank Polska S.A.

Spis treści:

Tytuł	Str.
1. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT.....	4
2. BILANS.....	5
3. ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	6
4. RACHUNEK PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	7
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	8
5. INFORMACJA OGÓLNA O EMITENCIE	8
6. ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI.....	9
7. SPRAWOZDANIE WEDŁUG SEGMENTÓW	23
8. WYNIK ODSETKOWY NETTO.....	26
9. WYNIK PROWIZYJNY NETTO	27
10. WYNIK Z INSTRUMENTÓW WYCENIANYCH W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT ORAZ Z REWALUACJI.....	27
11. POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	28
12. KOSZTY ADMINISTRACYJNE.....	28
13. AMORTYZACJA	29
14. UTRATA WARTOŚCI KREDYTÓW I POŻYCZEK.....	29
15. OBCIĄŻENIE Z TYTUŁU PODATKU DOCHODOWEGO.....	30
16. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ.....	30
17. KASA I ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM.....	31
18. NALEŻNOŚCI OD BANKÓW	31
19. NALEŻNOŚCI OD KLIENTÓW	32
20. AKTYWA FINANSOWE DESYGNOWANE DO WYCENY W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT PRZY POCZĄTKOWYM UJĘCIU	33
21. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU	33
22. WARTOŚCI NIEMATERIALNE	35
23. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	38
24. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO	40
25. POZOSTAŁE AKTYWA	41
26. ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW	41
27. ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	42
28. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH.....	43

29. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA.....	43
30. REZERWY	44
31. ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	44
32. KAPITAŁ WŁASNY	45
33. KLASYFIKACJA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	48
34. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM	52
35. WARTOŚĆ GODZIWA	69
36. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE.....	70
37. AKTYWA STANOWIĄCE ZABEZPIECZENIE	72
38. LEASING OPERACYJNY	72
39. RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH – INFORMACJA DODATKOWA	73
40. JEDNOSTKI POWIĄZANE.....	74
41. PROGRAM AKCJI PRACOWNICZYCH	80
42. ZDARZENIA PO DACIE BILANSU.....	80
43. WAŻNIEJSZE OSZACOWANIA I OCENY.....	81

1. Rachunek Zysków i Strat

	Nota	01/01/2008 31/12/2008	01/01/2007 31/12/2007
PRZYCHODY OPERACYJNE			
Przychody odsetkowe	8	744 936	417 711
Koszty odsetkowe	8	(444 864)	(242 256)
Wynik odsetkowy netto	8	300 072	175 455
Przychody prowizyjne	9	82 355	75 796
Koszty prowizyjne	9	(25 841)	(18 441)
Wynik prowizyjny netto	9	56 514	57 355
Wynik z instrumentów wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz z rewaluacji	10	118 357	84 730
Pozostałe przychody operacyjne	11	12 185	10 866
Suma przychodów operacyjnych		487 128	328 406
KOSZTY OPERACYJNE			
Koszty administracyjne	12	(283 944)	(212 209)
- osobowe		(134 663)	(101 481)
- pozostałe koszty administracyjne		(149 281)	(110 728)
Amortyzacja	13;22;23	(23 861)	(21 821)
Suma kosztów operacyjnych		(307 805)	(234 030)
Utrata wartości kredytów i pożyczek	14	(2 108)	(3 842)
Zysk przed opodatkowaniem		177 215	90 534
Podatek dochodowy	15	(40 795)	(20 002)
Zysk za okres		136 420	70 532

		01/01/2008 31/12/2008	01/01/2007 31/12/2007
Zysk przypadający na jedną akcję	16	3,00	1,55
Rozwodniony zysk na jedną akcję	16	3,00	1,55

2. Bilans

AKTYWA	Nota	01/01/2008 31/12/2008	01/01/2007 31/12/2007
Kasa i środki w banku centralnym	17	214 139	471 000
Należności od banków	18	201 265	269 280
Należności od klientów	19	13 676 132	8 635 834
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		1 263 532	599 208
<i>Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu</i>	21	69 277	12 239
<i>Aktywa finansowe desygnowane do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat przy początkowym ujęciu</i>	20	1 194 255	586 969
Wartości niematerialne	22	44 131	41 212
Rzeczowe środki trwałe	23	136 795	76 380
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	24	42 556	27 325
Pozostałe aktywa	25	185 559	119 209
AKTYWA OGÓŁEM		15 764 109	10 239 448

PASywa		01/01/2008 31/12/2008	01/01/2007 31/12/2007
Zobowiązania wobec banków	26	5 853 468	2 681 226
Zobowiązania wobec klientów	27	8 386 504	6 334 684
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	28	1 317	1 501
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		92 572	14 521
<i>Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu</i>	21	92 572	14 521
Pozostałe zobowiązania	29	121 345	97 843
Pasywa z tytułu podatku odroczonego	24	16 723	7 822
Zobowiązania podporządkowane	31	221 873	171 303
Rezerwy	30	10 324	9 703
ZOBOWIĄZANIA OGÓŁEM		14 704 126	9 318 603
Kapitał własny		923 563	850 313
<i>Kapitał zakładowy</i>		227 594	227 089
<i>Pozostałe kapitały</i>		695 969	623 224
Zyski z lat ubiegłych i roku bieżącego		136 420	70 532
KAPITAŁY WŁASNE RAZEM	32	1 059 983	920 845
PASYWA OGÓŁEM		15 764 109	10 239 448

3. Zestawienie zmian w kapitale własnym

	31/12/2008	31/12/2007
Kapitał zakładowy	227 594	227 089
Saldo na początek okresu sprawozdawczego	227 089	168 089
Dokapitalizowanie	505	59 000
Saldo na koniec okresu sprawozdawczego	227 594	227 089
Pozostałe kapitały	695 969	623 224
Kapitał zapasowy	511 860	509 966
Saldo na początek okresu sprawozdawczego	509 966	285 955
Dokapitalizowanie	1 894	224 011
Saldo na koniec okresu sprawozdawczego	511 860	509 966
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	300	300
Saldo na początek okresu sprawozdawczego	300	300
Saldo na koniec okresu sprawozdawczego	300	300
Pozostałe kapitały rezerwowe	183 809	112 958
Saldo na początek okresu sprawozdawczego	112 958	62 747
Akcje pracownicze	319	143
Podział zysku	70 532	50 068
Saldo na koniec okresu sprawozdawczego	183 809	112 958
Zysk z lat ubiegłych oraz roku bieżącego	136 420	70 532
Saldo na początek okresu sprawozdawczego	70 532	50 068
Podział zysku	(70 532)	(50 068)
Zysk z roku bieżącego	136 420	70 532
Saldo na koniec okresu sprawozdawczego	136 420	70 532
KAPITAŁY WŁASNE RAZEM	1 059 983	920 845
Saldo na początek okresu sprawozdawczego	920 845	567 159
Dokapitalizowanie	2 399	283 011
Akcje pracownicze	319	143
Podział zysku	-	-
Zysk z roku bieżącego	136 420	70 532
Saldo na koniec okresu sprawozdawczego	1 059 983	920 845

4. Rachunek przepływów pieniężnych

	Nota	01/01/2008 31/12/2008	01/01/2007 31/12/2007
Działalność operacyjna			
Zysk za okres		136 420	70 532
Korekta do uzgodnienia zysku netto ze środkami pieniężnymi netto z działalności operacyjnej		30 717	(9 347)
Odsetki zapłacone i otrzymane		35 145	(5 792)
Podatek dochodowy		(5 058)	(2 414)
Efekt różnic kursowych dla działalności operacyjnej		630	(1 141)
Działalność operacyjna			
Zmiany w aktywach operacyjnych		(5 105 623)	(3 262 013)
Zmiany w kredytach instytucji finansowych		(57 626)	(33 710)
Zmiany w pożyczkach (akcji kredytowej)		(4 937 940)	(3 205 490)
Zmiany w instrumentach pochodnych		(56 600)	14 359
Zmiany stanu w pozostałych aktywach z wyjątkiem instrumentów finansowych	39	(53 457)	(37 172)
Zmiany w pasywach operacyjnych		1 768 279	1 269 678
Zmiany w depozytach od instytucji finansowych		(288 818)	1 292 413
Zmiany w depozytach i pożyczkach od pozostałych instytucji		1 946 122	21 941
Zmiana z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		-	-
Zmiany w pozostałych pasywach	39	110 975	(44 676)
Przepływy środków pieniężnych w działalności operacyjnej		(3 170 207)	(1 931 150)
Działalność inwestycyjna			
Zakup aktywów trwałych		(81 196)	(19 489)
Sprzedaż aktywów trwałych		-	2 284
Zakup niematerialnych aktywów		(5 851)	(1 141)
Zmiana stanu pozostałych aktywów finansowych		(707 761)	(90 036)
Przepływy środków pieniężnych w działalności inwestycyjnej		(794 808)	(108 382)
Działalność finansowa			
Zobowiązania podporządkowane		-	181 574
Wpływy z emisji akcji lub innych instrumentów kapitałowych		2 398	283 011
Kredyty otrzymane		3 568 298	1 506 202
Przepływy środków pieniężnych w działalności finansowej		3 570 696	1 970 787
Przepływy środków pieniężnych w danym roku		(394 319)	(68 745)
Środki pieniężne i ich ekwiwalent na początek okresu		773 786	842 531
Środki pieniężne i ich ekwiwalent na koniec okresu	39	379 467	773 786
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych		(394 319)	(68 745)

Odsetki zapłacone		494 878	254 427
Odsetki otrzymane		671 285	367 302

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

5. Informacja ogólna o emitencji

Informacje o Nordea Bank Polska S.A.

Nordea Bank Polska S.A. jest bankiem mającym siedzibę w Polsce: 81-303 Gdynia, ul. Kielecka 2, NIP 586-000-78-20, REGON 190024711, zarejestrowanym w Sądzie Rejonowym Gdańsk-Północ w Gdańsku, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z numerem KRS: 0000021828.

Bank prowadzi uniwersalną obsługę bankową wszelkich podmiotów, zarówno prowadzących jak i nie prowadzących działalności gospodarczej oraz osób fizycznych.

Akcje Banku są notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych.

Wybrane dane finansowe

		w tys. zł		w tys. EUR	
		okres od 01/01/2008 do 31/12/2008	okres od 01/01/2007 do 31/12/2007	okres od 01/01/2008 do 31/12/2008	okres od 01/01/2007 do 31/12/2007
1	Przychody odsetkowe	744 936	417 711	210 905	110 599
2	Przychody prowizyjne	82 355	75 796	23 316	20 069
3	Zysk przed opodatkowaniem	177 215	90 534	50 173	23 971
4	Zysk za okres	136 420	70 532	38 623	18 675
5	Przepływy środków pieniężnych w danym roku	(394 319)	(68 745)	(111 639)	(18 202)
6	Należności od banków	201 265	269 280	48 237	75 176
7	Należności od klientów	13 676 132	8 635 834	3 277 761	2 410 897
8	Aktywa ogółem	15 764 109	10 239 448	3 778 187	2 858 584
9	Zobowiązania wobec banków	5 853 468	2 681 226	1 402 902	748 528
10	Zobowiązania wobec klientów	8 386 504	6 334 684	2 009 995	1 768 477
11	Zobowiązania ogółem	14 704 126	9 318 603	3 524 141	2 601 508
12	Kapitały własne ogółem	1 059 983	920 845	254 046	257 076
13	Liczba akcji	45 502 440	45 417 833	-	-
14	Wartość księgowa na jedną akcję (w zł/EUR)	23,30	20,27	5,58	5,66
15	Współczynnik wypłacalności	8,63	11,63	-	-
16	Zysk (strata) na jedną akcję (w zł/EUR)	3,00	1,55	0,85	0,41

Dla celów ustalenia podstawowych wielkości w EURO zastosowano następujące kursy:

- dla pozycji bilansowych – 4,1724 kurs NBP z dnia 31/12/2008 oraz 3,5820 kurs NBP z dnia 31/12/2007
- dla pozycji rachunku zysków i strat za 2008 – 3,5321 kurs wyliczony jako średnia z kursów NBP obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca z 2008 roku oraz 3,7768 kurs wyliczony jako średnia z kursów NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca 2007 roku.

6. Istotne zasady rachunkowości

Oświadczenie o zgodności

Roczne jednostkowe sprawozdanie finansowe Nordea Bank Polska S.A. za okres zakończony 31 grudnia 2008 roku zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej przyjętych przez Unię Europejską, a w zakresie nieuregulowanym powyższymi standardami zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 roku, nr 76, poz. 694 z późniejszymi zmianami) i stosownych przepisów wykonawczych, jak również z wymogami odnoszącymi się do emitentów papierów wartościowych dopuszczonych lub będących przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na rynku oficjalnych notowań giełdowych.

Wcześniejsze zastosowanie standardów, które nie są jeszcze obowiązujące oraz zmian do istniejących standardów oraz interpretacji Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF)

Zastosowanie standardów, które nie są jeszcze obowiązujące oraz zmiany do istniejących standardów oraz interpretacje Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF), wydane lub poprawione, zarówno te zatwierdzone bądź oczekujące na zatwierdzenie przez Komisję Europejską albo nie mają zastosowania do sprawozdania finansowego Banku, albo też nie miałyby istotnego wpływu na niniejsze sprawozdanie finansowe.

Poniżej zostały zaprezentowane najważniejsze zmiany do standardów i interpretacji.

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE

Zmiany do MSSF 2 *Płatności w formie akcji* - Zmiany do standardu precyzują definicję warunków nabywania uprawnień (*vesting conditions*) i wprowadzają pojęcie warunków innych niż warunki nabywania uprawnień (*non-vesting conditions*). Warunki inne niż warunki nabywania uprawnień powinny zostać ujęte według wartości godziwej na dzień przyznania natomiast niespełnienie warunków nabywania uprawnień będzie skutkowało ujęciem jak anulowanie przyznania uprawnień.

MSSF 8 *Segmenty operacyjne* - Standard wprowadza tzw. „podejście zarządcze” (*„management approach”*) do ujawniania informacji na temat segmentów i wymaga ujawnienia informacji o segmentach w oparciu o elementy składowe jednostki, które zarządzający monitorują w zakresie podejmowania decyzji operacyjnych. Segmenty operacyjne to elementy składowe jednostki, dla których dostępne są oddzielne informacje finansowe regularnie oceniane przez osoby podejmujące kluczowe decyzje odnośnie alokacji zasobów i oceny bieżących wyników.

Zaktualizowany MSR 1 *Prezentacja sprawozdań finansowych* - Zaktualizowany standard wymaga sumowania informacji w sprawozdaniach finansowych w oparciu o kryterium cech wspólnych i wprowadza sprawozdanie z całkowitych dochodów (*statement of comprehensive income*). Pozycje przychodów i kosztów oraz pozycje składające się na całkowite dochody mogą być prezentowane albo w pojedynczym sprawozdaniu z

całkowitych dochodów albo w dwóch oddzielnych sprawozdaniach (jednostkowy rachunek zysków i strat oraz sprawozdanie z całkowitych dochodów).

Zaktualizowany MSR 23 *Koszty finansowania zewnętrznego* - Zaktualizowany standard będzie wymagał aktywowania kosztów finansowania zewnętrznego odnoszących się do składników aktywów, które wymagają znacznego okresu czasu niezbędnego do przygotowania ich do użytkowania lub sprzedaży.

Zmiany MSR 27 *Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe* - Zmiany do MSR 27 eliminują definicję „metody ceny nabycia” obecnie występująca w MSR 27, w zamian wprowadzając wymóg, by wszystkie dywidendy od jednostek zależnych, stowarzyszonych i współkontrolowanych były ujmowane jako przychody w jednostkowych sprawozdaniach finansowych inwestora, gdy ustalone jest prawo do otrzymania dywidendy. dodatkowo zmiany dostarczają wskazówek, kiedy otrzymanie dywidendy może zostać uznane za przesłankę utraty wartości.

Zmiany do MSR 32: *Instrumenty Finansowe* - Prezentacja i MSR 1: *Prezentacja Sprawozdań Finansowych* - Zmiany wprowadzają zwolnienie od zasady wynikającej z MSR 32 odnośnie klasyfikacji instrumentów finansowych z opcją sprzedaży, dopuszczając klasyfikację niektórych z nich jako składnik kapitału. Zgodnie z wymogami wynikającymi ze zmian, określone instrumenty finansowe z opcją sprzedaży wyemitowane przez jednostki, które byłyby zaklasyfikowane jako zobowiązania, będą klasyfikowane jako składniki kapitału, jeśli spełniają określone warunki.

KIMSF 13 *Programy lojalnościowe* - Interpretacja wyjaśnia w jaki sposób jednostki, które oferują programy lojalnościowe klientom, którzy nabywają ich produkty, powinni ujmować w księgach zobowiązania do wydania darmowych produktów, produktów po obniżonych cenach lub do świadczenia usług. Tego typu jednostki są zobowiązane, aby część przychodów z pierwotnej sprzedaży rozpoznać dopiero w momencie wypełnienia obowiązków, o których mowa powyżej.

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE

Zaktualizowany MSSF 1 *Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej po raz pierwszy* - Aktualizacja standardu polega na zmianie jego struktury (bez zmieniania jego technicznej zawartości) w ten sposób, że wszystkie wyjątki, które wcześniej znajdowały się w treści standardu zostały przeniesione do odpowiednich załączników.

Zaktualizowany MSSF 3 *Połączenia jednostek gospodarczych* - Zmieniono zakres zaktualizowanego standardu oraz rozszerzono definicję przedsięwzięcia (business). Zaktualizowany standard zawiera również inne potencjalnie istotne zmiany, w tym:

- Wszystkie świadczenia, z uwzględnieniem świadczeń warunkowych, przekazane przez nabywcę rozpoznaje się i wycenia według wartości godziwej na dzień przejścia.
- Późniejsza zmiana wartości świadczeń warunkowych powinna zostać ujęta w rachunku zysków i strat.
- Koszty transakcji, inne niż koszty emisji udziałów lub długu, powinny zostać rozpoznane w rachunku zysków i strat.

- Przejmujący może wycenić udziały mniejszości według wartości godziwej na dzień przejęcia (pełna wartość firmy), lub jako jego proporcjonalny udział w wartości godziwej możliwych do określenia aktywów i zobowiązań dla każdej transakcji.

Zaktualizowany MSR 27 *Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe* - W zmienionym standardzie termin „udziały mniejszości” został zamieniony terminem „udziały niekontrolowane” (non-controlling interests), który został zdefiniowany jako „kapitał spółki zależnej, którego nie można, w sposób bezpośredni lub pośredni, przypisać spółce dominującej”. Zmieniony standard również zmienia sposób ujęcia udziałów niekontrolowanych, utraty kontroli w spółce zależnej oraz przypisania zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów do udziałów kontrolowanych lub niekontrolowanych.

Zmiany do MSR 39 *Instrumenty Finansowe: ujmowanie i wycena* - Zmiany precyzują zastosowanie istniejących zasad ustalania czy określone ryzyko lub części przepływów pieniężnych mogą zostać wyznaczone jako zabezpieczane. Podczas wyznaczania powiązania zabezpieczającego powinno być możliwe wyodrębnienie oraz wiarygodna wycena ryzyka lub części przepływów pieniężnych; inflacja wyłącznie w wyjątkowych warunkach może być wyznaczona jako pozycja podlegająca zabezpieczeniu.

KIMSF 12 *Umowy koncesyjne* - Interpretacja określa wskazówki dla podmiotów sektora prywatnego w odniesieniu do zagadnień rozpoznawania i wyceny, które powstają przy rozliczaniu transakcji związanych z koncesjami na świadczenie usług udzielanymi podmiotom prywatnym przez podmioty sektora publicznego.

KIMSF 15 *Umowy budowlane dotyczące nieruchomości* - KIMSF 15 precyzuje, że przychody, które powstają w związku z realizacją umów budowlanych dotyczących nieruchomości ujmuje się w powiązaniu ze stopniem zaawansowania wykonania usługi w następujących przypadkach:

- Umowa spełnia definicję kontraktu budowlanego zgodnie z MSR 11.3;
- Umowa dotyczy wyłącznie świadczenia usług zgodnie z MSR 18 (tj. jednostka nie jest zobowiązana do dostarczenia materiałów budowlanych); oraz
- Umowa dotyczy sprzedaży towarów natomiast kryteria rozpoznania przychodów zgodnie z MSR 18.14 są spełniane w sposób ciągły w miarę postępu zaawansowania robót.

We wszystkich pozostałych przypadkach, przychód jest rozpoznany, kiedy wszystkie kryteria rozpoznania przychodów zgodnie z MSR 18.14 są spełnione (tj. po zakończeniu budowy lub dokonaniu dostawy).

KIMSF 16 *Zabezpieczenia udziałów w aktywach netto w podmiocie zagranicznym* - Interpretacja wyjaśnia następujące kwestie: rodzaj ekspozycji, która może być zabezpieczana, w jakich podmiotach w Grupie może być utrzymywany instrument zabezpieczany, czy zastosowana metoda konsolidacji wpływa na efektywność zabezpieczenia, możliwą formę instrumentu zabezpieczanego oraz wartości, które mogą zostać przekwalifikowane z kapitału własnego do rachunku zysków i strat w momencie zbycia udziałów w podmiocie zagranicznym.

KIMSF 17 *Wydanie udziałowcom aktywów niepieniężnych* - Interpretacja dotyczy wydania udziałowcom dywidendy w formie aktywów niepieniężnych. Zgodnie z interpretacją zobowiązanie do wypłaty dywidendy

powinno zostać rozpoznane w momencie, kiedy dywidenda została w odpowiedni sposób uchwalona i nie leży już w gestii spółki. Zobowiązania, o których mowa powyżej są wyceniane w wartości godziwej aktywów, które mają zostać wydane. Wartość bilansowa zobowiązania z tytułu dywidendy powinna zostać wyceniana na każdy dzień bilansowy. Zmiany wartości bilansowej powinny być ujmowane w kapitale jako korekta wartości dywidendy. W momencie wypłaty dywidendy, ewentualnie powstała różnica między wartością bilansową wydanych aktywów oraz wartością bilansową zobowiązań powinny być ujęte w rachunku zysków i strat.

KIMSF 18 *Aktywa otrzymane od odbiorców* - Interpretacja dotyczy umów, na podstawie których jednostka otrzymuje od swojego odbiorcy rzeczowe aktywa trwałe, które następnie używa albo w celu przyłączenia klienta do sieci albo aby umożliwić mu ciągły dostęp do dóbr lub usług lub w obu tych celach. Interpretacja dotyczy również umów, na podstawie których jednostka otrzymuje od odbiorcy środki pieniężne, a środki te zostaną przeznaczone na wytworzenie lub nabycie składnika rzeczowych aktywów trwałych. Jednostka otrzymująca środki rozpoznaje składnik aktywów trwałych, jeżeli spełnia on definicję aktywa. Drugostronnie rozpoznaje się przychody. Moment rozpoznania przychodów jest zależny od szczegółowych faktów i okoliczności zawartej umowy.

Podstawy sporządzenia sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych polskich w zaokrągleniu do tysiąca złotych.

W sprawozdaniu zastosowano koncepcję kosztu historycznego za wyjątkiem aktywów finansowych i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym instrumentów pochodnych, Pozostałe składniki aktywów finansowych i zobowiązań finansowych wyceniane są w wartości zamortyzowanego kosztu (należności i zobowiązania wobec banków i klientów oraz dłużne papiery wartościowe klasyfikowane jako pożyczki i należności) lub w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od kierownictwa dokonania subiektywnych ocen, estymacji i przyjęcia założeń, które wpływają na stosowane zasady rachunkowości oraz na prezentowane kwoty aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów. Szacunki i założenia dokonywane są w oparciu o dostępne dane historyczne oraz szereg innych czynników, które są uważane za właściwe w danych warunkach. Wyniki tworzą podstawę do dokonywania szacunków odnośnie wartości bilansowych aktywów i pasywów, których nie da się określić w jednoznaczny sposób na podstawie innych źródeł.

Szacunki i założenia podlegają badaniu. Korekty w szacunkach są rozpoznawane w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku pod warunkiem, że korekta dotyczy tylko tego okresu lub w okresie, w którym dokonano zmiany i okresach przyszłych, jeśli korekta wpływa zarówno na bieżący jak i przyszłe okresy.

Zasady rachunkowości przedstawione poniżej zostały zastosowane dla wszystkich okresów sprawozdawczych zaprezentowanych w sprawozdaniu finansowym.

Transakcje w walutach obcych

Transakcje w walutach obcych są przeliczane po średnim kursie NBP obowiązującym w dniu transakcji. Wynikające z tych transakcji aktywa i zobowiązania pieniężne denominowane w walutach obcych, prezentowane według kosztu historycznego, przeliczane są po kursie obowiązującym w danym dniu. Różnice kursowe powstające z przeliczenia rozpoznawane są w rachunku zysków i strat. Niepieniężne aktywa i zobowiązania denominowane w walutach obcych, prezentowane według kosztu historycznego, przeliczane są po średnim kursie NBP obowiązującym w dniu transakcji. Niepieniężne aktywa i zobowiązania denominowane w walutach obcych, prezentowane w wartości godziwej, przeliczane są na walutę, w której sporządzane jest sprawozdanie finansowe po średnim kursie NBP, który obowiązywał na dzień ustalenia ich wartości godziwej.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży Bank poddaje wycenie, według wartości odzyskiwalnej aktywów, która jest równa ich wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia lub według ich wartości użytkowej, w zależności, która z wymienionych wartości jest wyższa.

Aktywa i zobowiązania finansowe

Klasyfikacja

Bank klasyfikuje instrumenty finansowe do następujących kategorii:

- składniki aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat,
- pożyczki i należności,
- pozostałe zobowiązania finansowe.

Bank nie klasyfikuje aktywów finansowych do kategorii utrzymywanych do terminu zapadalności bądź dostępnych do sprzedaży.

(a) Składniki aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Jest to składnik aktywów lub zobowiązań finansowych spełniający jeden z poniższych warunków:

(1) Jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są nabyte lub zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie; są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków. Instrumenty pochodne klasyfikuje się również jako przeznaczone do obrotu, chyba że instrument pochodny jest wyznaczonym i efektywnym instrumentem zabezpieczającym.

(2) Przy początkowym ujęciu został wyznaczony przez Bank jako wyceniany w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Wyznaczenie takie Bank stosuje, jeżeli spełniony jest jeden z poniższych warunków:

- wyznaczony składnik aktywów lub zobowiązań finansowych jest instrumentem łącznym zawierającym jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych kwalifikujących się do odrębnego ich ujmowania, przy czym wbudowany instrument pochodny nie może zmieniać znacząco przepływów

pieniężnych wynikających z umowy zasadniczej lub wydzielenie instrumentu pochodnego jest zabronione;

- zastosowanie takiej kwalifikacji aktywa lub zobowiązania eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania (tzw. niedopasowanie księgowo na skutek innego sposobu wyceny aktywów lub zobowiązań lub odmiennego ujmowania związanych z nimi zysków lub strat);
- grupa aktywów lub zobowiązań finansowych lub obu tych kategorii jest zarządzana, a jej wyniki oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowanymi zasadami zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną Banku.

(b) Pożyczki i należności

Pożyczki i należności są aktywami finansowymi nie będącymi instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku, inne niż:

- aktywa finansowe, które jednostka zamierza sprzedać natychmiast lub w bliskim terminie, które kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu i te, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone przez jednostkę jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy;
- aktywa finansowe wyznaczone przez jednostkę przy początkowym ujęciu jako dostępne do sprzedaży; lub
- aktywa finansowe, których posiadacz może nie odzyskać zasadniczo pełnej kwoty inwestycji początkowej z innego powodu niż pogorszenie obsługi kredytu, które kwalifikuje się jako dostępne do sprzedaży.

(c) Pozostałe zobowiązania finansowe

Pozostałe zobowiązania finansowe są to umowne zobowiązania Banku do przekazania środków pieniężnych lub innych aktywów finansowych innej jednostce inne niż przeznaczone do obrotu bądź desygnowane do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Kategoria ta obejmuje depozyty otrzymane od innych banków i klientów, pożyczki podporządkowane oraz wyemitowane papiery wartościowe.

Ujmowanie

Bank ujmuje składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe w swoim bilansie wtedy i tylko wtedy, gdy staje się stroną umowy danego instrumentu. Bank ujmuje standaryzowane transakcje kupna lub sprzedaży składnika aktywów finansowych według daty rozliczenia transakcji. Pożyczki i należności są rozpoznawane w momencie wypłaty środków do kredytobiorcy.

Wyłączenie z bilansu

Składnik aktywów finansowych jest wyłączany z bilansu w momencie, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub w momencie, gdy Bank przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych w transakcji przenoszącej znaczącą część ryzyka i korzyści związanych z posiadaniem aktywów finansowych.

Bank wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe (lub część zobowiązania finansowego) wtedy i tylko wtedy, gdy zobowiązanie wygasło - to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

Wycena

W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wycenia się w wartości godziwej, powiększonej w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego których nie klasyfikuje się jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego.

Po początkowym ujęciu, Bank wycenia aktywa finansowe, w tym instrumenty pochodne będące aktywami, w wartości godziwej, nie dokonując pomniejszania o koszty transakcji, jakie mogą być poniesione przy sprzedaży lub innym sposobie likwidacji aktywów, za wyjątkiem:

- pożyczek i należności (należności od banków i klientów, obligacje NBP), które wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej.

Po początkowym ujęciu zobowiązania finansowe są wyceniane według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (pochodne instrumenty finansowe).

Wartość godziwa inwestycji kapitałowych, dla których istnieje aktywny rynek wynika z bieżących cen kupna. W przypadku braku aktywnego rynku dla danego instrumentu lub w przypadku nie notowanych papierów wartościowych, Bank ustala wartość godziwą przy zastosowaniu technik wyceny, do których zalicza się wykorzystanie ostatnich transakcji rynkowych, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, modele wyceny opcji oraz inne techniki wyceny powszechnie używane przez uczestników rynku. W przypadku braku możliwości uzyskania wiarygodnej wyceny wartości godziwej, instrumenty finansowe nienotowane ujmują się w cenie nabycia i dokonuje okresowych testów na utratę wartości.

Wartość godziwą instrumentów dłużnych notowanych na aktywnych rynkach ustala się na podstawie bieżących rynkowych cen dla tych instrumentów.

Bank ustala wartość godziwą instrumentów pochodnych stosując modele wyceny. Wszystkie modele są zatwierdzone przed użyciem, a także kalibrowane w celu zapewnienia, że otrzymane wyniki odzwierciedlają faktyczne dane i porównywalne ceny rynkowe. Wszystkie modele wykorzystują wyłącznie dane możliwe do zaobserwowania, pochodzące z aktywnego rynku. Bank posiada następujące instrumenty pochodne:

- transakcje walutowe forward, transakcje swap walutowy, transakcje swap stopy procentowej, transakcje cross-currency swap i transakcje FRA. Transakcje te są wyceniane w wartości godziwej w oparciu o metodę dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych;

- *opcje walutowe*. Transakcje opcyjne są wyceniane w wartości godziwej z zastosowaniem modeli do wyceny opcji.

Zyski i straty wynikające z wyceny w terminie późniejszym

Zyski lub straty wynikające ze zmiany wartości godziwej składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego kwalifikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, nie stanowiących części powiązania zabezpieczającego, ujmuje się w przychodach lub kosztach.

Kompensowanie instrumentów finansowych

Składniki aktywów finansowych i zobowiązań finansowych kompensuje się i wykazuje w bilansie w kwocie netto, wtedy i tylko wtedy, gdy istnieje ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot i gdy rozliczenie ma zostać dokonane w kwocie netto albo realizacja składnika aktywów i wykonanie zobowiązania następuje jednocześnie.

Rachunkowość zabezpieczeń

Bank nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Bank ocenia na każdy dzień bilansowy, czy istnieją obiektywne przesłanki, że jakkolwiek składnik aktywów finansowych (lub grupy aktywów finansowych) utracił wartość.

Obiektywną przesłanką utraty wartości składnika lub grupy aktywów finansowych może być pojedyncze wydarzenie albo połączony efekt kilku zdarzeń. Między innymi następujące wydarzenia zaliczane są do listy obiektywnych przesłanek utraty wartości:

- znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika;
- naruszenie umowy, np. niespłacenie lub opóźniona spłata odsetek lub części kapitałowej zobowiązania;
- dokonanie przez Bank ustępstwa na rzecz dłużnika, które nie byłoby brane pod uwagę, gdyby ekonomiczne lub prawne problemy dłużnika nie miały miejsca;
- prawdopodobieństwo bankructwa lub innej reorganizacji finansowej dłużnika spowodowanej jego trudną sytuacją;
- zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych spowodowany trudnościami finansowymi; lub
- dające się zaobserwować dane wskazujące na wymierne zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących grupy aktywów finansowych od czasu pierwotnego ich ujęcia, nawet jeżeli zmniejszenia tego nie można jeszcze przypisać do poszczególnych składników grupy aktywów finansowych, w tym:
- niekorzystne zmiany sytuacji płatniczej dłużników (np. wzrastająca liczba płatności z opóźnieniami);
lub

- niekorzystne zmiany na krajowym lub lokalnym rynku, które są skorelowane (mogą mieć wpływ) na utratę wartości aktywów należących do danej grupy (np. wzrost wskaźnika bezrobocia, niekorzystne zmiany ekonomiczne lub prawne w danej branży gospodarki).

Powyższa lista powinna być traktowana jako przykładowa, nie wyczerpująca wszystkich możliwych przypadków, które mogą być uznane za wystarczającą przesłankę utraty wartości.

Bank poddaje testom na utratę wartości wszystkie ekspozycje kredytowe.

Ekspozycje, dla których stwierdzono występowanie przesłanki utraty wartości podlegają ocenie utraty wartości dokonywanej indywidualnie. Proces ten umożliwia odpowiednią klasyfikację wszystkich klientów Banku do odpowiednich kategorii ryzyka, a także określenie, czy wystąpiła strata (czy dana ekspozycja utraciła wartość).

Ekspozycje, dla których nie stwierdzono występowania przesłanek utraty wartości podlegają testowi na straty które wystąpiły lecz nie zostały zidentyfikowane („IBNR”).

Celem przeprowadzenia testów portfelowych IBNR jest oszacowanie strat, które już zostały poniesione (i wpłynęły na przyszłe przepływy pieniężne, które miały być uregulowane zgodnie z umową) lecz które wciąż nie zostały rozpoznane w przypadku indywidualnego testu na utratę wartości. W celu przeprowadzenia testów portfelowych ekspozycje kredytowe grupowane są tak aby zachować zbliżoną charakterystykę ryzyka kredytowego poszczególnych portfeli. Podstawowymi czynnikami branżowymi pod uwagę są: rodzaj klienta, rodzaj produktu, branża, występujące opóźnienia w regulowaniu zobowiązań. Z procesu portfelowego testowania Bank wyłącza ekspozycje klientów, w przypadku których zostały rozpoznane obiektywne przesłanki utraty wartości.

Wyniki analiz danych historycznych będące podstawą utworzenia odpowiedniej rezerwy są dodatkowo korygowane w celu uwzględnienia wpływu aktualnych czynników, które nie miały miejsca w przeszłości, oraz w celu wyeliminowania efektów wpływu czynników, które oddziaływały w przeszłości, a które nie występują obecnie.

Jeżeli występują obiektywne przesłanki na utratę wartości ekspozycji kredytowych, kwotę straty oblicza się jako różnicę między wartością bilansową danego składnika aktywów a bieżącą wartością szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Czynnik czasu (utrata wartości pieniądza w czasie) uwzględniany jest w procesie kalkulacji szacowanych przepływów pieniężnych zarówno w przypadku oczekiwanych dodatkowych płatności jak i spodziewanych wyników działalności windykacyjnej (egzekucji z posiadanych zabezpieczeń). Szacując wartość posiadanych zabezpieczeń Bank uwzględnia możliwą do uzyskania cenę w przypadku wymuszonej sprzedaży. Cena ta jest dodatkowo pomniejszana o spodziewane koszty egzekucji, sprzedaży, przechowywania itp.

W przypadku ekspozycji w stosunku do podmiotów gospodarczych, w ocenie ryzyka i przeprowadzaniu testów na utratę wartości, Bank stosuje wewnętrzny system ratingowy, który w swoim zamierzeniu ma odzwierciedlać prawdopodobieństwo wystąpienia efektu niewypłacalności (probability of default).

Kiedy prawdopodobieństwo odzyskania należności kredytowych z rozpoznaną utratą wartości się nie zwiększa i odzyskanie tych należności jest w praktyce niemożliwe, kwota należności kredytowej podlega spisaniu w ciężar uprzednio utworzonej rezerwy z tytułu utraty wartości. Kwoty należności uprzednio

spisanych, ale w późniejszych okresach odzyskane zmniejszają wartość odpisu z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat.

Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe takie jak : gwarancje, akredytywy i niewykorzystane linie kredytowe ujmowane są zgodnie z tymi zasadami.

Rzeczowe aktywa trwałe

Składniki rzeczowych aktywów trwałych wyceniane są początkowo wg kosztu nabycia lub zakładanego kosztu nabycia.

Po początkowym ujęciu rzeczowych aktywów trwałych jako składników aktywów Bank wykazuje je według ceny nabycia pomniejszonej o zakumulowaną amortyzację oraz o zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Wartości niematerialne

Wartość firmy

Wszystkie połączenia jednostek gospodarczych rozlicza się metodą nabycia. Wartość firmy jest różnicą pomiędzy ceną nabycia a wartością godziwą nabytych, możliwych do zidentyfikowania aktywów.

Wartość firmy jest alokowana na ośrodki wypracowujące środki pieniężne i nie jest amortyzowana, a jedynie corocznie testowana pod kątem utraty wartości.

Licencje i oprogramowanie

Licencje i oprogramowanie wyceniane są początkowo wg kosztu nabycia, a po początkowym ujęciu jako składników aktywów Bank wykazuje je według ceny nabycia pomniejszonej o zakumulowaną amortyzację oraz o zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Nakłady ponoszone w terminie późniejszym

Bank ujmuje w wartości bilansowej, pozycji rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych, koszty wymiany części tych pozycji w momencie ich poniesienia, jeśli istnieje prawdopodobieństwo, że Bank uzyska przyszłe korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem aktywów, a cenę nabycia lub koszt wytworzenia można wycenić w wiarygodny sposób. Pozostałe koszty są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Amortyzacja

Odpisy amortyzacyjne dokonywane są według metody liniowej przez okres użyteczności danego składnika rzeczowych aktywów trwałych lub wartości niematerialnych i wykazywane są w rachunku zysków i strat. Gruntów się nie amortyzuje. Szacowane okresy użytkowania są następujące:

budynki i budowle	10 - 40 lat
maszyny i urządzenia	3 - 22 lat
wyposażenie	5 - 10 lat
środki transportu	5 lat
oprogramowanie komputerowe	5 lat
licencje	2 - 5 lat

Wartość końcowa podlega corocznemu oszacowaniu.

Pozostałe należności

Należności handlowe i inne należności są ujmowane w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonej o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Środki pieniężne i ekwiwalent środków pieniężnych

Dla potrzeb rachunku przepływów środków pieniężnych, środki pieniężne i ekwiwalent środków pieniężnych obejmują pozycje wymagalne w ciągu trzech miesięcy od dnia nabycia, w tym: kasę i środki w banku centralnym o nieograniczonych możliwościach dysponowania, bony skarbowe oraz inne kwalifikujące się bony (w tym, kredyty i pożyczki udzielone innym bankom, należności od innych banków oraz krótkoterminowe papiery wartościowe Skarbu Państwa).

Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości aktywów innych niż aktywa finansowe

Wartości bilansowe aktywów Banku innych niż aktywa z tytułu podatku odroczonego, są przeglądane na dzień bilansowy w celu określenia, czy zaistniały przesłanki do dokonania odpisu aktualizacyjnego z tytułu utraty wartości. Jeżeli istnieje taka przesłanka, należy określić wartość odzyskiwalną aktywów.

W przypadku wartości firmy oraz wartości niematerialnych, które mają nieokreślony okres użytkowania oraz w przypadku wartości niematerialnych, które nie są jeszcze dostępne do użytkowania, wartość odzyskiwalna jest szacowana na każdy dzień bilansowy.

Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany, jeżeli wartość księgową aktywa lub jego ośrodka wypracowującego środki pieniężne przekracza wartość odzyskiwalną. Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany w rachunku zysków i strat.

Odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości w przypadku ośrodków wypracowujących środki pieniężne w pierwszej kolejności redukują wartość firmy przypadającą na te ośrodki wypracowujące środki pieniężne (grupę ośrodków), a następnie redukują proporcjonalnie wartość księgową innych aktywów w ośrodku (grupie ośrodków).

Wartość odzyskiwalna w przypadku innych aktywów jest wartością większą z: wartości sprzedaży netto i wartości użytkowej. W celu wyznaczenia wartości użytkowej, oszacowane przyszłe przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy użyciu stopy dyskontowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżące oczekiwania rynku co do wartości pieniądza oraz specyficznego ryzyka w odniesieniu do danego aktywa. Dla aktywów nie generujących niezależnych wpływów gotówki, wartość odzyskiwalna jest wyznaczana dla danego ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego te aktywa należą.

Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości w odniesieniu do wartości firmy nie podlega odwracaniu. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości innych aktywów podlega odwracaniu, jeżeli nastąpiła zmiana w szacunkach służących do określenia wartości możliwej do odzyskania. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości może być odwrócony tylko do poziomu, przy którym wartość księgową aktywa nie przekracza wartości księgowej, która pomniejszona o kwotę amortyzacji, zostałaby wyznaczona, jeżeli nie zostałby ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości.

Umowy leasingu i płatności leasingowe

Bank jest stroną umów leasingu operacyjnego, gdzie przedmioty leasingu nie są ujmowane w bilansie Banku. Płatności dokonane z tytułu leasingu operacyjnego są ujmowane metodą liniową, jako koszty w rachunku zysków i strat przez okres leasingu.

Kapitał własny

Kapitał akcyjny

Kapitał akcyjny wykazywany jest według wartości nominalnej, zgodnie ze statutem Banku.

Pozostałe kapitały

Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy tworzony jest z odpisów z zysku lub premii emisyjnej uzyskanej z emisji akcji, pomniejszonej o poniesione bezpośrednie koszty z nią związane.

Kapitał rezerwowy

Kapitał rezerwowy obejmuje kapitał z aktualizacji wyceny środków trwałych, fundusz ogólnego ryzyka bankowego i inne kapitały rezerwowe.

Świadczenia pracownicze

Świadczenia pracownicze mają charakter krótko- i długoterminowy. Świadczenia pracownicze zawierają wynagrodzenia, premie, płatne urlopy, składki na ubezpieczenie społeczne oraz nagrody jubileuszowe i są ujmowane jako koszty w momencie poniesienia.

Zobowiązania z tytułu długoterminowych świadczeń pracowniczych stanowią kwotę przyszłych korzyści, które pracownik otrzyma w zamian za pracę świadczoną w okresie bieżącym i okresach poprzednich.

Rezerwy

Rezerwy są ujmowane w bilansie, jeżeli Bank posiada zobowiązanie wynikające ze zdarzeń przeszłych, jak również jeżeli prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne. Jeżeli skutek jest istotny, kwotę rezerwy wyznacza się za pomocą zdyskontowanych oczekiwanych przepływów pieniężnych według stopy przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżącą ocenę rynku odnośnie wartości pieniądza w czasie oraz tam gdzie to dotyczy ryzyka związanego z danym składnikiem zobowiązań.

Wynik z tytułu odsetek

Przychody i koszty z tytułu odsetek dla wszystkich instrumentów finansowych są ujmowane w rachunku zysków i strat w wysokości wynikającej z wyceny wg zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Efektywna stopa procentowa jest stopą, która dokładnie dyskontuje oszacowane przyszłe pieniężne wpływy lub płatności dokonywane w oczekiwanym okresie do wygaśnięcia instrumentu finansowego, a w uzasadnionych przypadkach w okresie krótszym, do bilansowej wartości netto składnika aktywów lub zobowiązania finansowego. Przy wyliczaniu efektywnej stopy procentowej Bank dokonuje oszacowania przepływów pieniężnych, uwzględniając wszelkie postanowienia umowy instrumentu finansowego, jednakże nie uwzględnia potencjalnych przyszłych strat związanych z nieściągalnością kredytów. Wyliczenie obejmuje wszelkie płacone i otrzymywane przez strony umowy prowizje i punkty stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej, koszty transakcji oraz dyskonta.

Przychody i koszty z tytułu opłat i prowizji

Przychody z tytułu opłat i prowizji powstają w wyniku świadczenia usług finansowych oferowanych przez Bank i obejmują udzielenie kredytów, opłaty za zobowiązanie się Banku do udzielenia kredytu, opłaty za wydanie kart, usługi zarządzania środkami pieniężnymi, usługi maklerskie, doradztwo inwestycyjne oraz planowanie finansowe, usługi bankowości inwestycyjnej, usługi dotyczące finansowania projektów inwestycyjnych oraz strukturyzacji transakcji finansowych oraz usługi zarządzania aktywami.

Opłaty i prowizje bezpośrednio związane z powstaniem aktywów finansowych lub zobowiązań (zarówno przychody jak i koszty) są ujmowane w rachunku zysków i strat jako korekta kalkulacji efektywnej stopy procentowej. Opłaty i prowizje otrzymywane z tytułu udzielenia kredytów odnawialnych, linii kredytowych, kart kredytowych, udzielonych gwarancji i akredytyw rozliczane są w rachunku zysków i strat metodą liniową w okresie do daty zapadalności i są prezentowane jako przychody z tytułu prowizji.

Pozostałe opłaty i prowizje związane z usługami finansowymi oferowanymi przez Bank, takie jak usługi zarządzania środkami pieniężnymi, usługi maklerskie, doradztwo inwestycyjne, planowanie finansowe, usługi bankowości inwestycyjnej, usługi dotyczące finansowania projektów inwestycyjnych oraz strukturyzacji transakcji finansowych oraz usługi zarządzania aktywami, są rozpoznawane w rachunku zysków i strat w momencie wykonania usługi.

Wynik z instrumentów wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz z rewaluacji

Powyższa kategoria wyniku zawiera:

- zyski i straty powstałe ze zbycia oraz zmian wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (w tym instrumentów pochodnych). Odsetki oraz amortyzacja premii i dyskonta od papierów wartościowych desygnowanych do wyceny w wartości godziwej zaprezentowane zostały w wyniku odsetkowym;
- zyski i straty z wyceny aktywów i zobowiązań finansowych denominowanych w walucie obcej (rewaluacja pozycji bilansowej) oraz zyski i straty zrealizowane oraz niezrealizowane z tytułu transakcji wymiany walut.

Pozostałe przychody i koszty

Pozostałe przychody i koszty obejmują wynik osiągnięty przez Bank na działalności nie związanej bezpośrednio z działalnością finansową. W szczególności są to przychody i koszty z tytułu sprzedaży środków trwałych, koszty wynagrodzeń, koszty administracyjne.

Podatek dochodowy

Podatek dochodowy składa się z podatku bieżącego oraz odroczonego. Podatek dochodowy ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Bieżący podatek jest oczekiwanym zobowiązaniem podatkowym odnoszącym się do przychodu do opodatkowania przy użyciu stopy podatkowej obowiązującej na dzień bilansowy, wraz ze wszystkimi korektami zobowiązania podatkowego dotyczącego poprzednich lat.

Aktywa i rezerwa na podatek odroczony są kalkulowane przy użyciu metody bilansowej, poprzez wyliczenie przejściowych różnic pomiędzy wartością bilansową aktywów i zobowiązań oraz ich wartością podatkową. Aktywa z tytułu odroczonego podatku w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych tworzy się do wysokości, do której jest prawdopodobne, że osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych. Wartość bilansowa aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i jest pomniejszana w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne zrealizowanie związanych z tymi aktywami korzyści podatkowych.

7. Sprawozdanie według segmentów

Działalność operacyjną Nordea Bank Polska S.A. podzielono na trzy podstawowe segmenty: Bankowości Detalicznej, Bankowości Korporacyjnej oraz Segment Finansowy.

Segment bankowości detalicznej obejmuje działaniem transakcje zawierane w sieci Oddziałów Banku (z wyłączeniem transakcji z udziałem produktów skarbowych). Zawiera także działalność Oddziału Internetowego, który jest samoistnym Oddziałem, jak również Centrum Obsługi Telefonicznej dla klientów Banku oraz Centrum Sprzedaży Produktów Bankowości Detalicznej. Działalność detaliczna obejmuje klientów uznanych za klientów detalicznych, tj. małe przedsiębiorstwa, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą oraz klientów indywidualnych.

Segment korporacyjny obejmuje transakcje zawierane z klientami korporacyjnymi (przedsiębiorstwa o znaczących obrotach), klientami skandynawskimi, gminami, szpitalami oraz handel dłużnymi papierami wartościowymi. Zawarte są w nim także transakcje sprzedaży produktów skarbowych klientom Banku (transakcje wymiany oraz transakcje papierami wartościowymi).

Segment finansowy zajmuje się transakcjami lokowania środków pieniężnych, transakcjami walutowymi, instrumentami pochodnymi oraz dłużnymi papierami wartościowymi zawieranymi na rynku międzybankowym. Przychody bankowe i koszty bankowe segmentu to przychody oraz koszty osiągnięte ze sprzedaży zewnętrznym klientom, jak również wewnętrzne rozliczenia pomiędzy segmentami Banku. Przychody bankowe i koszty bankowe zewnętrzne zostały przypisane segmentom na bazie założeń przynależności grup klientów do poszczególnych segmentów działalności (tzw. jednostki odpowiedzialności za klienta). Wynik bankowy wewnętrzny oparty jest na ustalonych założeniach w ramach wewnętrznych cen transferowych. Koszty działania segmentu to dające się przypisać w sposób bezpośredni albo poprzez alokację koszty działania danego segmentu.

W ramach wewnętrznych cen transferowych ceny sprzedaży pomiędzy segmentami oparte są na cenach rynkowych, skorygowanych o stosowane marże.

Aktywa i pasywa Banku dzieli się pomiędzy segmenty w myśl tzw. odpowiedzialności za klienta. Do Pionów Korporacyjnego i Detalicznego przypisuje się kredyty i depozyty klientów, za które te piony odpowiadają.

Aktywa i pasywa, w przypadku których nie możliwe jest przyporządkowanie do wyodrębnionych segmentów ujmowane są w pozycjach „nieprzypisane aktywa” i „nieprzypisane pasywa”.

Działalność Nordea Bank Polska S.A. prowadzona jest wyłącznie na terenie Polski. Nie zostały zidentyfikowane istotne różnice w ryzyku wynikającym z geograficznego umiejscowienia jej placówek, w związku z tym emitent zrezygnował z prezentacji sprawozdań finansowych w podziale na segmenty geograficzne.

Bilans Nordea Bank Polska S.A. (stan na 31/12/2008)

AKTYWA	31/12/2008 Razem	Segment Korporacji	Segment Detalu	Segment Finansowy
1. Aktywa segmentu	15 721 553	6 840 996	7 172 187	1 708 370
<i>w tym środki trwałe i wartości niematerialne i prawne</i>	180 926	12 665	93 578	74 683
2. Pozostałe aktywa (nieprzypisane)	42 556	-	-	-
AKTYWA OGÓŁEM	15 764 109	6 840 996	7 172 187	1 708 370

PASYWA	31/12/2008 Razem	Segment Korporacji	Segment Detalu	Segment Finansowy
1. Zobowiązania segmentu	14 687 403	3 317 536	4 954 900	6 414 967
2. Pozostałe zobowiązania (nieprzypisane)	16 723	-	-	-
3. Kapitały własne	1 059 983	-	-	-
PASYWA OGÓŁEM	15 764 109	3 317 536	4 954 900	6 414 967

Rachunek Zysków i Strat Nordea Bank Polska S.A. (za okres 01/01/2008-31/12/2008)

	Razem	Segment Korporacji	Segment Detalu	Segment Finansowy	Wyłączenia
Przychody segmentu ogółem	955 547	644 576	586 576	229 889	(505 494)
Przychody segmentu (zewnętrzne)	955 547	469 219	400 598	85 730	-
Przychody segmentu (wewnętrzne)	-	175 357	185 978	144 159	(505 494)
Koszty segmentu ogółem	(685 021)	(475 986)	(517 185)	(197 344)	505 494
Koszty segmentu (zewnętrzne)	(661 160)	(177 025)	(313 011)	(171 124)	-
Koszty segmentu (wewnętrzne)	-	(298 961)	(192 941)	(13 592)	505 494
Amortyzacja	(23 861)	-	(11 233)	(12 628)	-
Przychody z tytułu dywidend	-	-	-	-	-
Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości należności	(2 108)	(8)	(3 089)	989	-
Odpisy z tytułu utraty wartości	(13 192)	(528)	(12 664)	-	-
Rozwiązanie utraty wartości	11 084	520	9 575	989	-
Wynik segmentu	268 418	168 582	66 302	33 534	-
Przychody pozostałe (nieprzypisane)	2 286	-	-	-	-
Koszty pozostałe (nieprzypisane)	(93 489)	-	-	-	-
Zysk przed opodatkowaniem	177 215	-	-	-	-
Podatek dochodowy	(40 795)	-	-	-	-
Zysk za okres	136 420	-	-	-	-

Bilans Nordea Bank Polska S.A. (stan na 31/12/2007)

AKTYWA	31/12/2007 Razem	Segment Korporacji	Segment Detalu	Segment Finansowy
1. Aktywa segmentu	10 212 123	5 318 896	3 569 362	1 323 865
<i>w tym środki trwałe i wartości niematerialne i prawne</i>	117 633	8 236	48 030	61 367
2. Pozostałe aktywa (nieprzypisane)	27 325	-	-	-
AKTYWA OGÓŁEM	10 239 448	5 318 896	3 569 362	1 323 865

PASYWA	31/12/2007 Razem	Segment Korporacji	Segment Detalu	Segment Finansowy
1. Zobowiązania segmentu	9 310 781	2 945 611	3 307 684	3 057 486
2. Pozostałe zobowiązania (nieprzypisane)	7 822	-	-	-
3. Kapitały własne	920 845	-	-	-
PASYWA OGÓŁEM	10 239 448	2 945 611	3 307 684	3 057 486

Rachunek Zysków i Strat Nordea Bank Polska S.A. (za okres 01/01/2007-31/12/2007)

	Razem	Segment Korporacji	Segment Detalu	Segment Finansowy	Wyłączenia
Przychody segmentu ogółem	587 040	371 198	352 899	116 093	(253 150)
Przychody segmentu (zewnętrzne)	587 040	269 985	233 459	83 596	-
Przychody segmentu (wewnętrzne)	-	101 213	119 440	32 497	(253 150)
Koszty segmentu ogółem	(418 117)	(251 807)	(306 751)	(112 709)	253 150
Koszty segmentu (zewnętrzne)	(396 296)	(109 320)	(211 047)	(75 929)	-
Koszty segmentu (wewnętrzne)	-	(142 487)	(89 898)	(20 765)	253 150
Amortyzacja	(21 821)	-	(5 806)	(16 015)	-
Przychody z tytułu dywidend	-	-	-	-	-
Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości należności	(3 842)	(1 409)	(5 001)	-	2 568
Odpisy z tytułu utraty wartości	(17 671)	(6 375)	(11 296)	-	-
Rozwiązanie utraty wartości	13 829	4 966	6 295	-	2 568
Wynik segmentu	165 081	117 982	41 147	3 393	2 568
Przychody pozostałe (nieprzypisane)	2 063	-	-	-	-
Koszty pozostałe (nieprzypisane)	(76 610)	-	-	-	-
Zysk przed opodatkowaniem	90 534	-	-	-	-
Podatek dochodowy	(20 002)	-	-	-	-
Zysk za okres	70 532	-	-	-	-

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT**8. Wynik odsetkowy netto**

	01/01/2008 31/12/2008	01/01/2007 31/12/2007
Przychody odsetkowe		
Kredyty i pożyczki dla banków	8 783	15 010
Kredyty i pożyczki dla klientów:	685 512	379 290
- <i>podmioty finansowe (inne niż banki)</i>	48 762	28 634
- <i>osoby prywatne</i>	243 225	122 502
- <i>przedsiębiorstwa</i>	289 024	157 660
- <i>sektor publiczny</i>	104 501	70 494
Dłużne papiery wartościowe	50 641	23 411
Razem	744 936	417 711
	01/01/2008 31/12/2008	01/01/2007 31/12/2007
Koszty odsetkowe		
Depozyty bankowe	113 975	72 023
Depozyty klientów:	329 225	168 817
- <i>podmioty finansowe (inne niż banki)</i>	53 564	12 590
- <i>osoby prywatne</i>	89 991	55 492
- <i>przedsiębiorstwa</i>	157 889	86 504
- <i>sektor publiczny</i>	27 781	14 231
Dłużne papiery wartościowe	1 664	1 416
Razem	444 864	242 256
Wynik odsetkowy netto	300 072	175 455

Przychody odsetkowe netto za okres 12 miesięcy kończących się 31/12/2008 zawierają odsetki naliczone od kredytów, dla których rozpoznano utratę wartości w wysokości 4 198 tys. zł (12 miesięcy zakończone 31/12/2007 – 4 801 tys. zł).

9. Wynik prowizyjny netto

	01/01/2008 31/12/2008	01/01/2007 31/12/2007
Przychody prowizyjne		
Prowizje za przelewy i inne transakcje płatnicze	40 832	36 996
Prowizje związane z kartami płatniczymi	13 887	10 463
Prowizje od kredytów	11 364	8 541
Prowizje z tytułu pośrednictwa finansowego	10 636	13 648
Prowizje od gwarancyjnych zobowiązań pozabilansowych	5 306	5 681
Pozostałe przychody prowizyjne	167	407
Prowizje od papierów wartościowych	163	60
Razem	82 355	75 796
	01/01/2008 31/12/2008	01/01/2007 31/12/2007
Koszty prowizyjne		
Prowizje od płatności	16 863	10 361
Prowizje ubezpieczeniowe	8 446	7 773
Pozostałe koszty prowizyjne	532	307
Razem	25 841	18 441
Wynik prowizyjny netto	56 514	57 355

10. Wynik z instrumentów wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat oraz z rewaluacji

	01/01/2008 31/12/2008	01/01/2007 31/12/2007
Wynik z pozycji wymiany	133 321	84 254
Dłużne papiery wartościowe	4 331	(1 721)
Kapitałowe papiery wartościowe	(80)	(293)
Pochodne instrumenty finansowe	(19 215)	2 490
Razem	118 357	84 730

Wynik prezentowany w linii dłużnych papierów wartościowych oraz kapitałowych papierów wartościowych dotyczy wyniku generowanego na aktywach finansowych desygnowanych do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat przy początkowym ujęciu, natomiast wynik prezentowany w linii pochodnych instrumentów finansowych jest wynikiem generowanym na instrumentach pochodnych klasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu.

11. Pozostałe przychody operacyjne

	01/01/2008 31/12/2008	01/01/2007 31/12/2007
Inne w tym przychody związane ze zwrotem kosztów usług rzeczoznawców	5 464	2 266
Przychody z tytułu projektów IT	2 806	1 459
Należności związane z postępowaniem sądowym i komorniczym	1 297	963
Sprzedaż towarów i usług	1 289	1 315
Rozwiązanie niewykorzystanych rezerw	906	49
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	256	516
Sprzedaż, likwidacja zapasów do zbycia	84	62
Rozwiązanie rezerw na sprawy sporne	63	2 300
Odszkodowania	20	1 936
Razem	12 185	10 866

12. Koszty administracyjne

	01/01/2008 31/12/2008	01/01/2007 31/12/2007
Koszty osobowe		
Wynagrodzenia:	118 157	88 388
- wynagrodzenia Władz Banku	5 380	5 261
- wynagrodzenia pracowników	112 777	83 127
Ubezpieczenia społeczne	16 160	12 806
Pozostałe wydatki osobowe	346	287
Razem	134 663	101 481

Na dzień 31/12/2008 zatrudnienie w Banku wynosiło 1 741 osób, a 31/12/2007 – 1 250 osób.

	01/01/2008 31/12/2008	01/01/2007 31/12/2007
Pozostałe koszty administracyjne		
Koszty wynajmu	40 442	21 965
Usługi pocztowe i telekomunikacyjne	17 635	10 879
Marketing	16 549	14 886
Wydatki dotyczące nieruchomości	15 958	12 939
Eksploatacja systemów informatycznych	13 554	16 756
Usługi biurowe	12 008	7 252
Inne w tym koszty związane z usługami rzeczoznawców	9 133	5 668
Obsługa prawna	5 312	8 278
Koszty podróży służbowych	5 117	3 807
Podatki i opłaty	4 516	1 497
Koszty transportu i przeliczenia gotówki	3 958	2 812
Koszty szkoleń	3 781	3 444
Koszty z tytułu zawiązania rezerw na zobowiązania wynikające z przeszłych zdarzeń	1 296	524
Zapłacone odszkodowania, kary i grzywny	23	21
Razem	149 281	110 728

13. Amortyzacja

	01/01/2008 31/12/2008	01/01/2007 31/12/2007
Środki trwałe (nota 23)	20 335	12 981
Urządzenia i inne środki trwałe	11 753	7 652
Budynki	8 582	5 329
Wartości niematerialne (nota 22)	3 526	8 840
Licencje	3 366	3 916
Oprogramowanie	124	8
Pozostałe	36	4 916
Razem	23 861	21 821

14. Utrata wartości kredytów i pożyczek

	01/01/2008 31/12/2008			01/01/2007 31/12/2007		
	Należności od banków	Należności od klientów	Razem	Należności od banków	Należności od klientów	Razem
Z tytułu odpisów dla kredytów i pożyczek						
- Utworzenie odpisów z tytułu zidentyfikowanej utruty wartości	-	6 425	6 425	-	11 631	11 631
- Odwrócenie odpisów z tytułu zidentyfikowanej utruty wartości	-	(10 096)	(10 096)	-	(9 863)	(9 863)
- Utworzenie odpisów z tytułu niezidentyfikowanej utruty wartości (IBNR)	-	6 768	6 768	-	4 642	4 642
- Kwoty odzyskane z tytułu kredytów uprzednio spisanych w ciężar rezerw	-	(908)	(908)	-	(1 103)	(1 103)
- Wynik ze sprzedaży wierzytelności	-	(81)	(81)	-	(1 465)	(1 465)
Razem	-	2 108	2 108	-	3 842	3 842

15. Obciążenie z tytułu podatku dochodowego**Obciążenie z tytułu podatku dochodowego**

	01/01/2008 31/12/2008	01/01/2007 31/12/2007
Podatek bieżący	48 918	27 354
Korekta bieżącego podatku za poprzedni okres	(1 793)	(203)
Podatek odroczony	(6 330)	(7 149)
Razem podatek dochodowy w rachunku zysków i strat	40 795	20 002

Uzgodnienie obciążenia podatkowego i iloczynu zysku przed opodatkowaniem i stawki podatkowej

	01/01/2008 31/12/2008	01/01/2007 31/12/2007
Zysk przed opodatkowaniem	177 215	90 534
Stawka podatku	19%	19%
Podatek od zysku	33 671	17 201
Różnice trwałe	8 935	3 015
Darowizny	(18)	(11)
Korekta bieżącego podatku za poprzedni okres	(1 793)	(203)
Ogółem obciążenie zysku przed opodatkowaniem	40 795	20 002

16. Zysk przypadający na jedną akcję

	01/01/2008 31/12/2008	01/01/2007 31/12/2007
Zysk za okres	136 420	70 532
Średnia ważona ilość akcji zwykłych (w szt.)	45 502 440	45 417 833
Zysk (i zysk rozwodniony) przypadający na jedną akcję w zł	3,00	1,55

Sposób wyliczenia średniej ważonej liczby akcji zwykłych na 31.12.2008 r.:

Liczba akcji w okresie 12 miesięcy: 01.01.2008 – 31.12.2008:

- w okresie 01.01.2008 – 28.02.2008 (59 dni) – 45 417 833 szt. akcji (29.02.2008 - podpisanie umowy objęcia akcji serii L pomiędzy Bankiem i Gminą Miasta Gdyni – 100.867 szt.)
- w okresie 29.02.2008 – 31.12.2008 (307 dni) – 45 518 700 szt. akcji

Wyliczenie średniej ważonej liczby akcji:

$$45\,417\,833 \cdot 59 / 366 + 45\,518\,700 \cdot 307 / 366 = 7\,321\,454 + 38\,180\,986 = \mathbf{45\,502\,440}$$

BILANS**17. Kasa i środki w banku centralnym**

	31/12/2008	31/12/2007
Gotówka w kasie	82 416	65 014
Środki na rachunkach w banku centralnym	131 718	405 980
Pozostałe	5	6
Razem	214 139	471 000

Bank utrzymuje na rachunku bieżącym w Narodowym Banku Polskim rezerwę obowiązkową w wysokości 3,5% wartości średniego stanu depozytów otrzymanych przez Bank. Kwota naliczonej rezerwy pomniejszona jest o równowartość 500 tys. EUR.

18. Należności od banków

	31/12/2008	31/12/2007
Rachunki bieżące	161 814	200 747
Lokaty i kredyty	-	30 000
Obligacje	37 135	37 098
Inne	518	128
Razem	199 467	267 973
Odsetki	1 798	1 307
Razem należności od banków brutto	201 265	269 280
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	-	-
Należności od banków netto	201 265	269 280

Należności od banków brutto (wg walut)

	31/12/2008	31/12/2007
PLN	40 734	68 586
waluty obce (przeliczone na PLN)	160 531	200 694
<i>EUR</i>	75 792	139 329
<i>USD</i>	4 980	7 310
<i>CHF</i>	67 123	8 442
<i>SEK</i>	560	13 669
<i>GBP</i>	5 606	6 982
<i>pozostałe</i>	6 470	24 962
Razem	201 265	269 280

Należności od banków brutto (wg zapadalności)

	31/12/2008	31/12/2007
Rachunki bieżące	161 814	200 747
Do 3 miesięcy (włącznie)	540	8 533
Od 3 miesięcy do 1 roku (włącznie)	-	21 587
Od 1 roku do 5 lat (włącznie)	38 911	-
powyżej 5 lat	-	38 413
Razem	201 265	269 280

19. Należności od klientów

	31/12/2008	31/12/2007
Osoby fizyczne	6 672 734	3 150 719
Podmioty gospodarcze	5 399 068	4 044 077
Sektor publiczny	1 632 321	1 497 711
Razem	13 704 123	8 692 507
Odsetki	45 624	30 366
Kredyty i pożyczki udzielone klientom brutto	13 749 747	8 722 873
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	(73 615)	(87 039)
Kredyty i pożyczki udzielone klientom netto	13 676 132	8 635 834

Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości

	31/12/2008	31/12/2007
Osoby fizyczne	(7 945)	(8 817)
Podmioty gospodarcze	(50 100)	(69 067)
Sektor publiczny	(3 100)	(3 453)
Odpis aktualizacyjny z tytułu poniesionych nie zidentyfikowanych strat (IBNR)	(12 470)	(5 702)
Razem	(73 615)	(87 039)

Kredyty i pożyczki udzielone klientom brutto (wg walut)

	31/12/2008	31/12/2007
PLN	6 787 115	5 735 254
waluty obce (przeliczone na PLN)	6 962 632	2 987 619
EUR	1 458 540	1 075 180
USD	56 178	41 806
CHF	5 432 554	1 857 364
SEK	8 200	6 705
pozostałe	7 160	6 564
Razem	13 749 747	8 722 873

Kredyty i pożyczki udzielone klientom brutto (wg zapadalności)

	31/12/2008	31/12/2007
Rachunki bieżące	1 419 726	885 317
Do 3 miesięcy (włącznie)	273 408	433 661
Od 3 miesięcy do 1 roku (włącznie)	1 731 167	1 135 123
Od 1 roku do 5 lat (włącznie)	3 644 031	3 110 148
Powyżej 5 lat	6 681 415	3 158 624
Razem	13 749 747	8 722 873

Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości należności od klientów

	31/12/2008	31/12/2007
Saldo na początek okresu	87 039	95 814
Utworzone w bieżącym okresie	13 192	17 671
Umorzenia i spisania rezerw na należności nieściągalne	(15 820)	(14 015)
Rozwiązane w bieżącym okresie	(10 096)	(11 261)
Zmiana z tytułu różnic kursowych	(700)	(1 170)
Saldo na koniec okresu	73 615	87 039

20. Aktywa finansowe desygnowane do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat przy początkowym ujęciu

	31/12/2008	31/12/2007
Dłużne papiery wartościowe (kwotowane na aktywnym rynku)	1 193 909	586 312
Papiery wartościowe Skarbu Państwa	1 193 909	486 372
- obligacje	945	938
- bony	1 192 964	485 434
Papiery wartościowe banku centralnego	-	99 940
- bony	-	99 940
Akcje i udziały	346	657
Razem	1 194 255	586 969

Aktywa finansowe desygnowane do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat przy początkowym ujęciu (wg zapadalności)

	31/12/2008	31/12/2007
wg zapadalności		
Do 3 miesięcy (włącznie)	374 128	169 108
Od 3 miesięcy do 1 roku (włącznie)	819 781	416 266
Od 1 roku do 5 lat (włącznie)	-	938
bez terminu zapadalności		
Akcje i udziały	346	657
Razem	1 194 255	586 969

Przychody z instrumentów dłużnych oraz innych instrumentów o stałej stopie dochodu są ujmowane w pozycji przychodów z tytułu odsetek.

Bank desygnował portfel papierów wartościowych do kategorii instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat w związku z tym, iż zarządza portfelem oraz raportuje jego wyniki do Zarządu na bazie wartości godziwej.

21. Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

	31/12/2008	31/12/2007
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu		
- FX swap	706	5 622
- FX forward	55 936	5 970
- opcje walutowe	5 847	511
- IRS	5 642	136
- CIRS	1 146	-
Razem	69 277	12 239

	31/12/2008	31/12/2007
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu		
- FX swap	24 191	8 036
- FX forward	55 746	5 838
- opcje walutowe	5 847	511
- IRS	5 642	136
- CIRS	1 146	-
Razem	92 572	14 521

Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu (wg terminu zapadalności)

	31/12/2008	31/12/2007
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu		
Do 3 miesięcy (włącznie)	27 525	8 362
Od 3 miesięcy do 1 roku (włącznie)	35 334	3 230
Od 1 roku do 5 lat (włącznie)	1 364	647
Powyżej 5 lat	5 054	-
Razem	69 277	12 239
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu		
Do 3 miesięcy (włącznie)	50 949	10 723
Od 3 miesięcy do 1 roku (włącznie)	35 012	3 151
Od 1 roku do 5 lat (włącznie)	1 541	647
Powyżej 5 lat	5 070	-
Razem	92 572	14 521

22. Wartości niematerialne**ZMIANA STANU WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH)**

31/12/2008	Wartość firmy	Koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	Pozostałe wartości niematerialne	Nakłady	Wartości niematerialne razem
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	32 639	32 111	31 451	5 540	101 741
Zwiększenia (z tytułu)	-	5 827	25	6 458	12 310
- Przyjęte z nakładów	-	5 817	-	-	5 817
- Pozostałe	-	10	25	6 458	6 493
Zmniejszenia (z tytułu)	-	(790)	-	(5 817)	(6 607)
- Likwidacja	-	(759)	-	-	(759)
- Sprzedaż	-	-	-	-	-
- Pozostałe	-	(31)	-	(5 817)	(5 848)
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	32 639	37 148	31 476	6 181	107 444
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-	(29 104)	(31 425)	-	(60 529)
Zwiększenia (z tytułu)	-	(3 523)	(40)	-	(3 562)
- Amortyzacja bieżącego okresu	-	(3 490)	(36)	-	(3 526)
- Pozostałe	-	(32)	(4)	-	(36)
Zmniejszenia (z tytułu)	-	778	-	-	778
- Likwidacja	-	759	-	-	759
- Sprzedaż	-	-	-	-	-
- Pozostałe	-	19	-	-	19
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-	(31 848)	(31 465)	-	(63 313)
Wartość netto na 31/12/2008	32 639	5 300	11	6 181	44 131

W odniesieniu do wartości firmy test na utratę wartości jest przeprowadzany przynajmniej raz w roku.

W Banku testem na utratę wartości objęto wartość firmy powstałą w wyniku połączenia Nordea Bank Polska S.A. z BWP Unibank S.A. oraz z połączenia Nordea Bank Polska S.A. z LG Petro Bank S.A. W teście ustalono możliwe do zidentyfikowania ośrodki wypracowujące środki pieniężne, do których przypisano odpowiednią wartość firmy z połączenia.

Ustalenie wartości odzyskiwalnej przeprowadzono w oparciu o oszacowanie wartości użytkowej składnika aktywów przy uwzględnieniu szacunkowej prognozy oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych generowanych w trakcie kontynuowania użytkowania. Prognozy dotyczące przepływów pieniężnych opierają się na założeniach odzwierciedlających ocenę kierownictwa odnośnie całokształtu warunków, które wystąpią podczas pozostającego okresu użytkowania aktywów. Prognozy dotyczące przepływów oparte są na przyjętym w Banku planie finansowym oraz strategii długoterminowej obejmującej okres najbliższych lat. Zasadność przyjętych założeń jest okresowo weryfikowana, a rozbieżności pomiędzy szacowanymi przyszłymi przepływy a rzeczywistymi przepływami są analizowane.

ZMIANA STANU WARTOŚCI NIEMATERIALNYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH)

31/12/2007	Wartość firmy	Koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	Pozostałe wartości niematerialne	Nakłady	Wartości niematerialne razem
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	32 639	31 095	31 447	658	95 839
Zwiększenia (z tytułu)	-	1 137	4	6 026	7 167
- Przyjęte z nakładów	-	1 137	4	-	1 141
- Pozostałe	-	-	-	6 026	6 026
Zmniejszenia (z tytułu)	-	(121)	-	(1 144)	(1 265)
- Likwidacja	-	(65)	-	-	(65)
- Sprzedaż	-	(56)	-	-	(56)
- Pozostałe	-	-	-	(1 144)	(1 144)
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	32 639	32 111	31 451	5 540	101 741
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	-	(25 316)	(26 509)	-	(51 825)
Zwiększenia (z tytułu)	-	(3 927)	(4 916)	-	(8 843)
- Amortyzacja bieżącego okresu	-	(3 924)	(4 916)	-	(8 840)
- Pozostałe	-	(3)	-	-	(3)
Zmniejszenia (z tytułu)	-	139	-	-	139
- Likwidacja	-	65	-	-	65
- Sprzedaż	-	56	-	-	56
- Pozostałe	-	18	-	-	18
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	-	(29 104)	(31 425)	-	(60 529)
Wartość netto na 31/12/2007	32 639	3 007	26	5 540	41 212

23. Rzeczowe aktywa trwałe**ZMIANA STANU ŚRODKÓW TRWAŁYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH)**

31/12/2008	Grunty i budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Środki trwałe, razem
Wartość brutto środków trwałych na początek okresu	71 009	57 305	1 170	14 713	27 117	171 314
Zwiększenia (z tytułu)	43 113	27 608	-	10 475	81 613	162 809
- przyjęcie z nakładów	43 110	27 471	-	10 375	-	80 956
- pozostałe	3	137	-	100	81 613	81 853
Zmniejszenia (z tytułu)	(101)	(2 134)	-	(292)	(80 966)	(83 493)
- sprzedaż	-	(11)	-	-	-	-
- likwidacja	-	(1 328)	-	(103)	-	(1 431)
- pozostałe	(101)	(795)	-	(189)	(80 966)	(82 051)
Wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	114 021	82 779	1 170	24 896	27 764	250 630
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	(39 363)	(42 254)	(260)	(13 057)	-	(94 934)
Zwiększenia (z tytułu)	(8 681)	(9 591)	(251)	(2 264)	-	(20 787)
- amortyzacja bieżącego okresu	(8 582)	(9 283)	(251)	(2 219)	-	(20 335)
- pozostałe	(99)	(308)	-	(45)	-	(452)
Zmniejszenia (z tytułu)	-	1 548	-	338	-	1 886
- amortyzacja z środków trwałych sprzedanych	-	7	-	-	-	7
- amortyzacja z środków trwałych zlikwidowanych	-	1 316	-	103	-	1 419
- pozostałe	-	225	-	235	-	460
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	(48 044)	(50 297)	(511)	(14 983)	-	(113 835)
Wartość netto na dzień 31/12/2008	65 977	32 482	659	9 913	27 764	136 795

ZMIANA STANU ŚRODKÓW TRWAŁYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH)

	Grunty i budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Środki trwałe, razem
31/12/2007						
Wartość brutto środków trwałych na początek okresu	70 012	60 211	1 085	16 813	9 150	157 271
Zwiększenia (z tytułu)	7 481	9 235	960	1 813	37 458	56 947
- przyjęcie z nakładów	7 480	9 228	960	1 775	-	19 443
- pozostałe	1	7	-	38	37 458	37 504
Zmniejszenia (z tytułu)	(6 484)	(12 141)	(875)	(3 913)	(19 491)	(42 904)
- sprzedaż	(2 430)	(1 505)	(698)	(1 251)	-	(5 884)
- likwidacja	(2 898)	(8 902)	(177)	(2 560)	-	(14 537)
- pozostałe	(1 156)	(1 734)	-	(102)	(19 491)	(22 483)
Wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	71 009	57 305	1 170	14 713	27 117	171 314
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	(36 561)	(48 310)	(898)	(15 238)	-	(101 007)
Zwiększenia (z tytułu)	(5 330)	(5 993)	(197)	(1 485)	-	(13 005)
- amortyzacja bieżącego okresu	(5 329)	(5 993)	(197)	(1 462)	-	(12 981)
- pozostałe	(1)	-	-	(23)	-	(24)
Zmniejszenia (z tytułu)	2 528	12 049	835	3 666	-	19 078
- amortyzacja z środków trwałych sprzedanych	422	1 451	692	1 036	-	3 601
- amortyzacja z środków trwałych zlikwidowanych	1 700	8 726	143	2 536	-	13 105
- pozostałe	406	1 872	-	94	-	2 372
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	(39 363)	(42 254)	(260)	(13 057)	-	(94 934)
Wartość netto na dzień 31/12/2007	31 646	15 051	910	1 656	27 117	76 380

24. Aktywa i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego**Aktywa z tytułu podatku odroczonego**

	01/01/2008	Zwiększenia	Zmniejszenia	31/12/2008
Odsetki naliczone (koszt)	11 482	15 073	-	26 555
Rezerwy na kredyty	7 994	-	1 056	6 938
Pozostałe rezerwy	5 402	4 769	4 014	6 157
Wartość godziwa pap. wart.	322	-	322	-
Koszty ekspl.lokali w trakcie adaptacji	438	303	-	741
Przychody pobrane z góry	84	-	11	73
Premia z tytułu obligacji	1 185	273	-	1 458
ZUS	418	216	-	634
Stan na koniec okresu	27 325	20 634	5 403	42 556

	01/01/2007	Zwiększenia	Zmniejszenia	31/12/2007
Odsetki naliczone (koszt)	6 927	4 553	-	11 481
Rezerwy na kredyty	8 778	1 083	784	9 077
Pozostałe rezerwy	2 659	4 077	2 415	4 320
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	2 504	-	2 504	-
Wycena papierów wartościowych	9	313	-	322
Strata z lat ubiegłych	1 813	-	1 813	-
Koszty ekspl.lokali w trakcie adaptacji	-	440	2	438
Przychody pobrane z góry	92	-	8	84
Premia z tytułu obligacji	927	258	-	1 185
ZUS	262	156	-	418
Stan na koniec okresu	23 971	10 880	7 526	27 325

Pasywa z tytułu podatku odroczonego

	01/01/2008	Zwiększenia	Zmniejszenia	31/12/2008
Odsetki naliczone (przychód)	6 102	3 792	-	9 894
Dyskonto z tytułu papierów wartościowych	1 065	3 667	-	4 732
Wartość godziwa pap. wart.	85	494	61	518
Aktywa z tytułu instrumentów pochodnych	-	793	-	793
Koszty zapłacone z góry	570	216	-	786
Stan na koniec okresu	7 822	8 962	61	16 723

	01/01/2007	Zwiększenia	Zmniejszenia	31/12/2007
Odsetki naliczone (przychód)	4 770	1 332	-	6 102
Dyskonto z tytułu papierów wartościowych	1 086	-	21	1 065
Wartość godziwa pap. wart.	166	-	81	85
Aktywa z tytułu instrumentów pochodnych	5 053	-	5 053	-
Koszty zapłacone z góry	542	28	-	570
Stan na koniec okresu	11 617	1 360	5 155	7 822

25. Pozostałe aktywa

	31/12/2008	31/12/2007
Pozostałe przychody do otrzymania	610	1 200
Pozostałe koszty zapłacone z góry	4 137	2 999
Zapasy do zbycia przejęte za wierzytelności	32	285
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	1 003	1 262
Rozrachunki międzybankowe/ międzyoddziałowe	200	2 895
Rozliczenie z tyt. kart kredytowych/płatniczych	51 070	31 365
Dłużnicy różni	6 327	6 809
Środki pieniężne oddane do przeliczenia	120 986	70 804
Pozostałe	1 194	1 590
Razem	185 559	119 209

Pozostałe aktywa (wg terminu zapadalności)

	31/12/2008	31/12/2007
Do 3 miesięcy (włącznie)	128 980	80 496
Od 3 miesięcy do 1 roku (włącznie)	56 579	38 713
Razem	185 559	119 209

26. Zobowiązania wobec banków

	31/12/2008	31/12/2007
W rachunku bieżącym	90 019	46 021
Terminowe	5 749 311	2 627 851
Razem	5 839 330	2 673 872
Odsetki	14 138	7 354
Razem	5 853 468	2 681 226

Zobowiązania wobec banków (wg wymagalności)

	31/12/2008	31/12/2007
Rachunki bieżące	90 019	46 021
Do 3 m-cy (włącznie)	828 668	1 316 879
Od 3 m-cy do 1 roku (włącznie)	1 861 783	34 014
Od 1 roku do 5 lat (włącznie)	2 792 858	1 284 312
Powyżej 5 lat	280 140	-
Razem	5 853 468	2 681 226

Zobowiązania wobec banków (wg walut)	31/12/2008	31/12/2007
PLN	132 026	650 812
waluty obce (przeliczone na PLN)	5 721 442	2 030 414
EUR	329 407	406 105
USD	22 202	187 273
CHF	5 350 556	1 434 464
SEK	4 343	414
GBP	1 551	1 771
pozostałe	13 383	387
Razem	5 853 468	2 681 226

27. Zobowiązania wobec klientów

	31/12/2008	31/12/2007
Rachunki bieżące		
Osoby fizyczne	928 394	754 560
Podmioty gospodarcze	2 122 078	1 881 481
Sektor publiczny	272 553	266 164
Razem	3 323 025	2 902 205
Depozyty terminowe		
Osoby fizyczne	1 917 268	1 080 347
Podmioty gospodarcze	3 011 201	2 286 368
Sektor publiczny	77 051	48 360
Razem	5 005 520	3 415 075
Odsetki		
Osoby fizyczne	20 446	6 792
Podmioty gospodarcze	36 868	10 525
Sektor publiczny	645	87
Razem	57 959	17 404
Razem	8 386 504	6 334 684

Zobowiązania wobec klientów (wg wymagalności)

	31/12/2008	31/12/2007
Rachunki bieżące	3 323 025	2 902 205
Do 3 m-cy (włącznie)	4 114 413	3 337 577
Od 3 m-cy do 1 roku (włącznie)	884 319	53 143
Od 1 roku do 5 lat (włącznie)	45 976	39 880
Powyżej 5 lat	18 771	1 879
Razem	8 386 504	6 334 684

Zobowiązania wobec klientów (wg walut)

	31/12/2008	31/12/2007
PLN	7 372 174	5 236 097
waluty obce (przeliczone na PLN)	1 014 330	1 098 587
EUR	699 812	761 344
USD	188 272	209 440
CHF	4 062	1 448
SEK	28 283	24 063
GBP	6 555	9 307
pozostałe	87 346	92 985
Razem	8 386 504	6 334 684

28. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

Obligacje serii O1	31/12/2008	31/12/2007
Kapitał	1 292	1 479
Odsetki	29	24
Utrata wartości	(4)	(2)
Stan na koniec okresu	1 317	1 501

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych (wg wymagalność)

	31/12/2008	31/12/2007
Do 3 m-cy (włącznie)	1 317	1 501
Razem	1 317	1 501

Na dzień 31/12/2008 r. zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych składają się wyłącznie z emisji obligacji serii O1 o wartości nominalnej 1 292 tys. zł (2007r.: 1 479 tys. zł) i dacie wykupu 17/02/2009 r. Oprocentowanie ustalone jest na poziomie 6M WIBOR pomniejszone o 0,6 p.p. Odsetki wypłacane są w okresach półrocznych.

29. Pozostałe zobowiązania

	31/12/2008	31/12/2007
Rozliczenia międzyoddziałowe/międzybankowe	41 766	38 951
Rozliczenie z tyt. kart kredytowych/płatniczych	28 929	16 407
Pozostałe koszty do zapłacenia:	19 454	22 268
- koszty eksploatacyjne	5 014	10 839
- nagrody	12 797	9 677
- inne	1 643	1 752
Rozliczenia publiczno prawne	14 214	7 273
Przychody otrzymane z góry	10 129	5 585
Wierzyciele różni	3 567	3 602
Pośrednictwo walutowe	1 623	2 635
Pozostałe	1 583	661
Rozliczenia z tytułu aktywów do zbycia	80	461
Razem	121 345	97 843

Pozostałe zobowiązania (wg terminu zapadalności)

	31/12/2008	31/12/2007
Do 3 miesięcy (włącznie)	95 626	76 494
Od 3 miesięcy do 1 roku (włącznie)	25 719	21 349
Razem	121 345	97 843

30. Rezerwy

	31/12/2008	31/12/2007
Sprawy sporne	10 022	9 401
Rezerwa na zobowiązania:	302	302
- Restrukturyzacja oddziałów	222	222
- inne	80	80
Razem	10 324	9 703

Zmiana stanu rezerw

	31/12/2008	31/12/2007
Stan na początek okresu	9 703	13 749
Zawiązanie rezerw	700	515
Sprawy sporne	700	515
Wykorzystanie rezerw	(16)	(2 261)
Sprawy sporne	-	(962)
Rezerwa na zobowiązania:	-	(1 299)
- Restrukturyzacja oddziałów	-	(1 292)
- Rezerwy pracownicze	(16)	(7)
Rozwiązanie rezerw	(63)	(2 300)
Sprawy sporne	(63)	(2 300)
Rezerwa na zobowiązania:	-	-
- Zobowiązania pozabilansowe	-	-
Saldo na koniec okresu	10 324	9 703

31. Zobowiązania podporządkowane**Zobowiązania podporządkowane wg stanu nadziei 31/12/2008 (bez odsetek)**

	Wartość nominalna	Waluta	Stopa procentowa (%)	Termin wymagalności	Stan zobowiązania
Nordea Bank Finland	79 000	CHF	6M LIBOR + 40 bp	24.05.2017	221 311

Zobowiązanie podporządkowane obejmuje pożyczkę otrzymaną od Nordea Bank Finland w dniu 24/05/2007 z 10-letnim okresem wymagalności. Środki pozyskane z pożyczki posłużyły do zmiany struktury funduszy własnych Banku i zwiększenia w niej udziału funduszy uzupełniających. Bank uzyskał zgodę Nadzoru Bankowego na zaliczenie kwoty pochodzącej z pożyczki do funduszu uzupełniającego, dla celów kalkulacji współczynnika wypłacalności.

Zmiana stanu zobowiązań podporządkowanych

	31/12/2008	31/12/2007
Stan na początek okresu	171 303	-
Zwiększenia (z tytułu)	55 484	182 126
- zaciągnięcia pożyczki podporządkowanej	-	181 574
- odsetki od pożyczki podporządkowanej	4 746	552
- różnice kursowe	50 738	-
Zmniejszenia (z tytułu)	(4 914)	(10 823)
- odsetki od pożyczki podporządkowanej	(4 914)	-
- różnice kursowe	-	(10 823)
Stan zobowiązań podporządkowanych na koniec okresu	221 873	171 303

Zobowiązanie podporządkowane obejmujące pożyczkę otrzymaną w dniu 24/05/2007 zostało przeliczone wg średniego kursu NBP z tego dnia dla CHF - 2,2996. W dniu 31/12/2008 średni kurs NBP dla CHF wynosił 2,8014.

32. Kapitał własny

Łączna liczba akcji na dzień 31/12/2008 wynosi 45 518 700 sztuk (31/12/2007 – 45 417 833 sztuk) o wartości nominalnej 5 zł każda akcja (2007 r.: 5 zł każda akcja). Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone.

W dniu 04 kwietnia 2008 r. Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku dokonał rejestracji zmiany wysokości i struktury kapitału zakładowego Nordea Bank Polska S.A. w Gdyni, w wyniku emisji 100.867 akcji zwykłych na okaziciela serii L o wartości nominalnej 5 złotych każda, skierowanej w drodze subskrypcji prywatnej do Gminy Miasta Gdyni w zamian za wkład niepieniężny. Cena emisyjna akcji serii L wyniosła 24,01 złotych za akcję.

Akcje serii L zostały wyemitowane na podstawie Uchwały Nr 3 NWZA Banku z dnia 28 września 2007r.

Struktura kapitału zakładowego Banku na dzień 31/12/2008 przedstawia się następująco:

ZAREJESTROWANY KAPITAŁ (STRUKTURA)								
Seria/emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	Na okaziciela	Zwykłe	-	239 300	1 196 500	gotówka	21/11/1991	01/01/1995
B	Na okaziciela	Zwykłe	-	409 900	2 049 500	gotówka	30/11/1992	01/01/1995
CI	Na okaziciela	Zwykłe	-	547 800	2 739 000	gotówka i aporty	07/01/1994 I transza 31/05/1995 II transza	01/01/1995
CO	Na okaziciela	Zwykłe	-	903 000	4 515 000	gotówka	07/01/1994 I transza 31/05/1995 II transza	01/01/1995
D	Na okaziciela	Zwykłe	-	73 700	368 500	gotówka	31/05/1995	01/01/1995
E	Na okaziciela	Zwykłe	-	1 100 000	5 500 000	gotówka	31/05/1996	10/07/1996
G	Na okaziciela	Zwykłe	-	2 140 853	10 704 265	gotówka i aporty	29/10/1999	01/01/1999
H	Na okaziciela	Zwykłe	-	4 010 780	20 053 900	gotówka	09/10/2000	01/01/2000
I	Na okaziciela	Zwykłe	-	7 500 000	37 500 000	gotówka	09/03/2002	01/01/2002
J	Na okaziciela	Zwykłe	-	16 692 500	83 462 500	majątek spółki przejętej	30/06/2003	01/01/2002
K	Imienne	Zwykłe	-	11 800 000	59 000 000	gotówka	08/11/2007	01/01/2007
L	Na okaziciela	Zwykłe	-	100 867	504 335	aport	04/04/2008	01/01/2007
Liczba akcji, razem				45 518 700				
Zarejestrowany kapitał zakładowy, razem					227 593 500			
Wartość nominalna jednej akcji (w zł) = 5 zł								

Informacja o akcjonariuszach posiadających co najmniej 5% w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy i w kapitale akcyjnym Nordea Bank Polska S.A.:

	Stan na 31/12/2008			
	Ogólna liczba głosów: 45.518.700		Ogólna liczba akcji: 45.518.700	
Akcjonariusz	suma głosów	% głosów na WZA	liczba akcji	udział w kapitale
Nordea Bank AB (publ)	45.050.957	98,97%	45.050.957	98,97%

	Stan na 31/12/2007			
	Ogólna liczba głosów: 45.417.833		Ogólna liczba akcji: 45.417.833	
Akcjonariusz	suma głosów	% głosów na WZA	liczba akcji	udział w kapitale
Nordea Bank AB (publ)	45.031.110	99,15%	45.031.110	99,15%

Kapitały (fundusze) własne banku stanowią kapitały i fundusze tworzone przez Bank zgodnie z obowiązującym prawem, właściwymi ustawami oraz ze Statutem Banku.

Kapitały własne Banku obejmują:

1. Kapitał akcyjny, który stanowi wartości nominalną wyemitowanych akcji, zgodną ze statutem Banku oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego.
2. Kapitał zapasowy został utworzony z nadwyżki wartości akcji ponad wartość nominalną oraz z odpisów z zysku. Dodatkowo kapitał ten zwiększa się o wartość przeszacowanych środków trwałych, które zlikwidowano lub sprzedano. Kapitał zapasowy przeznacza się na pokrycie strat bilansowych, jakie mogą wyniknąć w związku z działalnością Banku.
3. Kapitał rezerwowy tworzony jest z odpisów z zysku.
4. Zysk (strata) z lat ubiegłych – pozycja niepodzielona przez akcjonariuszy.
5. Wynik netto okresu bieżącego.

33. Klasyfikacja instrumentów finansowych

	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Aktywa finansowe desygnowane do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat przy początkowym ujęciu	Aktywa niefinansowe	Razem
AKTYWA 31/12/2008					
Kasa i środki w banku centralnym	-	-	-	214 139	214 139
Należności od banków	201 265	-	-	-	201 265
Należności od klientów	13 676 132	-	-	-	13 676 132
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	69 277	1 194 255	-	1 263 532
Wartości niematerialne	-	-	-	44 131	44 131
Rzeczowe środki trwałe	-	-	-	136 795	136 795
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	-	-	-	42 556	42 556
Pozostałe aktywa	-	-	-	185 559	185 559
AKTYWA OGÓŁEM	13 877 397	69 277	1 194 255	623 180	15 764 109

PASYWA 31/12/2008	Inne zobowiązania finansowe wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	Zobowiązania niefinansowe	Razem
Zobowiązania wobec banków	5 853 468	-	-	5 853 468
Zobowiązania wobec klientów	8 386 504	-	-	8 386 504
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 317	-	-	1 317
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	92 572	-	92 572
Pozostałe zobowiązania	-	-	121 345	121 345
Pasywa z tytułu podatku odroczonego	-	-	16 723	16 723
Zobowiązania podporządkowane	-	-	221 873	221 873
Rezerwy	-	-	10 324	10 324
ZOBOWIĄZANIA OGÓŁEM	14 241 289	92 572	370 265	14 704 126
Kapitał własny	-	-	923 563	923 563
Kapitał zakładowy	-	-	227 594	227 594
Pozostałe kapitały	-	-	695 969	695 969
Zyski z lat ubiegłych i roku bieżącego	-	-	136 420	136 420
Kapitały własne ogółem	-	-	1 059 983	1 059 983
PASYWA OGÓŁEM	14 241 289	92 572	1 430 248	15 764 109

	Pożyczki i należności	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Aktywa finansowe desygnowane do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat przy początkowym ujęciu	Aktywa niefinansowe	Razem
AKTYWA 31/12/2007					
Kasa i środki w banku centralnym	-	-	-	471 000	471 000
Należności od banków	269 280	-	-	-	269 280
Należności od klientów	8 635 834	-	-	-	8 635 834
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	-	12 239	586 969	-	599 208
Wartości niematerialne	-	-	-	41 212	41 212
Rzeczowe środki trwałe	-	-	-	76 380	76 380
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	-	-	-	27 325	27 325
Pozostałe aktywa	-	-	-	119 209	119 209
AKTYWA OGÓŁEM	8 905 114	12 239	586 969	735 126	10 239 448

PASYWA 31/12/2007	Inne zobowiązania finansowe wg zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	Zobowiązania niefinansowe	Razem
Zobowiązania wobec banków	2 681 226	-	-	2 681 226
Zobowiązania wobec klientów	6 334 684	-	-	6 334 684
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 501	-	-	1 501
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat		14 521		14 521
Pozostałe zobowiązania	-	-	97 843	97 843
Pasywa z tytułu podatku odroczonego	-	-	7 822	7 822
Zobowiązania podporządkowane	-	-	171 303	171 303
Rezerwy	-	-	9 703	9 703
ZOBOWIĄZANIA OGÓŁEM	9 017 411	14 521	286 671	9 318 603
Kapitał podstawowy	-	-	850 313	850 313
Kapitał akcyjny	-	-	227 089	227 089
Kapitał zapasowy	-	-	509 966	509 966
Kapitał rezerwowy	-	-	113 258	113 258
Zysk za okres	-	-	70 532	70 532
Kapitały własne ogółem	-	-	920 845	920 845
PASYWA OGÓŁEM	9 017 411	14 521	1 207 516	10 239 448

34. Zarządzanie ryzykiem finansowym

Bank posiada ekspozycję na następujące rodzaje ryzyka finansowego wynikającego z prowadzonej działalności:

- ryzyko kredytowe (w tym ryzyko kredytowe kontrahenta)
- ryzyko rynkowe (w tym: ryzyko stopy procentowej, ryzyko walutowe oraz ryzyko cen rynkowych akcji)
- ryzyko płynności.

Niniejsza nota przedstawia ekspozycję Banku na wymienione ryzyka oraz cele i regulacje wewnętrzne dotyczące zarządzania i kontroli, a także omawia kwestie adekwatności kapitałowej Banku.

Celem zarządzania ryzykiem w Banku jest ograniczanie możliwości wystąpienia strat będących wynikiem:

- zmian sytuacji rynkowej (ryzyko rynkowe),
 - niewypłacalności kontrahenta (ryzyko kredytowe),
- oraz zapewnienie Bankowi właściwej, bezpiecznej struktury finansowania (ryzyko płynności) i adekwatnej do ponoszonego ryzyka wielkości kapitałów własnych.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest to ryzyko niewywiązania się kredytobiorcy lub drugiej strony transakcji ze swoich zobowiązań, a ponadto sytuację kiedy w przypadku niemożności spłaty uzyskane zabezpieczenia i gwarancje lub inne sposoby odzyskania należności są niewystarczające do zaspokojenia roszczeń Banku. Ryzyko kredytowe obejmuje również ryzyko przed-rozliczeniowe i ryzyko rozliczeniowe.

Przy udzielaniu kredytów Bank dostosowuje się do wspólnych zasad wypracowanych przez Grupę Nordea. Podstawowe zasady prowadzenia działalności kredytowej oraz organy decyzyjne określone są przez Politykę i strategię kredytową Banku.

Wszelkie szczegółowe procedury związane z udzielaniem kredytów zawarte są w obowiązujących w Banku wewnętrznych Instrukcjach.

Ryzyko kredytowe ekspozycji wobec podmiotów gospodarczych

W procesie ocen ryzyka kredytowego ekspozycji wobec podmiotów gospodarczych, Bank wykorzystuje wewnętrzny model ratingowy. Każdemu klientowi o znaczącej ekspozycji kredytowej przyporządkowana jest ocena wypłacalności (rating finansowy) oraz ocena pokrycia zabezpieczaniem (rating zabezpieczenia), które stanowią syntetyczną miarę ryzyka klienta.

Odpowiednio wysoki rating finansowy jest warunkiem wstępnym przyznania kredytu. Każdej ocenie ratingowej odpowiada określone prawdopodobieństwo, że klient nie wywiąże się ze zobowiązań (Probability of Default).

Wewnętrzny rating finansowy pozwala nadać 18 ocen dla klientów wywiązujących się ze zobowiązań (non-defaulted) (począwszy od kredytów najwyższej jakości ocenianych jako 6+, 6, 6-, do kredytów o najniższej jakości, którym przyznawane są oceny 0+, 0, 0-), oraz 3 oceny dla klientów

niewywiązujących się ze zobowiązań. Dodatkowo ocena S jest używana dla wywiązujących się ze zobowiązań podmiotów sektora publicznego. Składowymi ratingu są czynniki finansowe i jakościowe. Obliczane w arkuszu ratingowym pokrycie zabezpieczeniem jest wykorzystywane w procesie kredytowym w celu dostarczenia organowi decyzyjnemu ogólnej informacji o zabezpieczonej części ekspozycji klienta. Skala ocen odnoszących się do pokrycia zabezpieczeniem składa się z pięciu stopni.

Ryzyko kredytowe ekspozycji wobec osób fizycznych

Podstawą oceny zdolności kredytowej osób fizycznych jest oszacowanie nadwyżki dochodów netto kredytobiorcy (NDN). NDN to średni miesięczny dochód netto pomniejszony o:

- 1/ koszty utrzymania domu / mieszkania
- 2/ koszty utrzymania członków gospodarstwa domowego
- 3/ obciążenia z tytułów wykonawczych,
- 4/ obciążenia finansowe

Kredytobiorca posiada zdolność kredytową, jeżeli jego NDN wystarcza na obsługę spłat wnioskowanego kredytu.

Dodatkowo w regulacjach dotyczących poszczególnych produktów (jak np. kredyt hipoteczny) Bank nakłada dodatkowe wymogi odnośnie np. maksymalnego stosunku kwoty obsługi kredytu do dochodów netto czy maksymalnego stosunku kwoty kredytu do wartości zabezpieczenia.

Przy podejmowaniu decyzji kredytowych Nordea Bank Polska stosuje zasadę consensusu. Oznacza to, że zwiększenie zaangażowania kredytowego wymaga zgody wszystkich osób wchodzących w skład organu decyzyjnego.

Każda ekspozycja kredytowa podlega okresowemu monitoringowi. Zdolność klienta do spłaty zobowiązań, bieżąca wartość zabezpieczeń, potencjalne słabości w wynikach finansowych klienta oraz odchylenia od uzgodnionych warunków są stale weryfikowane.

Okresowy monitoring klientów kredytowych w Banku stanowi formę przeprowadzania testów indywidualnych mających na celu zidentyfikowanie klientów, którzy nie wywiązują się lub są zagrożeni niewywiązaniem się ze swoich zobowiązań.

Bank traktuje klienta jako niewywiązującego się ze zobowiązań (defaulted), gdy miało miejsce jedno z poniższych zdarzeń:

- klient wywiązuje się ze swoich zobowiązań, ale na podstawie zaistniałych faktów (na przykład: znacznego ograniczenia skali działalności, utraty podstawowych rynków zbytu, gwałtownego ograniczenia zdolności do generowania gotówki, wzrostu wartości zobowiązań powyżej wartości aktywów), można stwierdzić, iż jest mało prawdopodobne, że w ciągu najbliższych 12 miesięcy będzie w stanie poprawnie obsługiwać swoje zadłużenie (kapitał, odsetki, opłaty i prowizje) i nie ma sposobu na zapobieżenie utracie zdolności do regulowania zobowiązań,
- klient nie wywiązuje się ze swoich zobowiązań (jest non-performing) tj. nie jest już w stanie lub nie przejawia woli wypełnienia swoich zobowiązań płatniczych, z jednego lub kilku następujących powodów:

- a/ występują ekonomicznie istotne opóźnienia w obsłudze kredytów przekraczające 90 dni,
 - b/ umowa o kredyt została wypowiedziana, a kredyt postawiony w stan wymagalności,
 - c/ zawieszono zostało naliczanie odsetek z uwagi na zagrożenie spłaty kapitału (kredyty nieodsetkowane),
 - d/ dokonano umorzenia zadłużenia z tytułu kapitału, odsetek, prowizji lub innych opłat ubocznych (w tym spisania w ciężar rezerwy) lub innego ustępstwa na rzecz klienta spowodowanego jego trudną sytuacją finansową,
 - e/ zawieszono spłatę zadłużenia w związku z postępowaniem układowym lub innym porozumieniem wierzycieli dającym ochronę dłużnikowi.
- klient złożył wniosek o ogłoszenie upadłości lub wniosek taki został złożony w stosunku do klienta.

W przypadku klientów niewywiązujących się ze zobowiązań (defaulted) lub (tylko w przypadku podmiotów gospodarczych) zagrożonych niewywiązaniem się ze zobowiązań (kategorie „Poniżej standardu” oraz „Specjalnego monitoringu”), Bank dokonuje indywidualnych testów na utratę wartości ekspozycji danego klienta, czyli sprawdza czy wystąpiła strata kredytowa.

Kalkulacja wartości straty kredytowej (a w konsekwencji odpisu aktualizującego) następuje w oparciu o ostrożne oszacowanie przyszłych przepływów pieniężnych, wartości zabezpieczeń lub innych źródeł spłat.

W celu utworzenia odpowiednich odpisów aktualizujących (rezerw portfelowych) na pokrycie strat kredytowych, które nie zostały rozpoznane w trakcie indywidualnych testów na utratę wartości, Bank przeprowadza portfelowe testy na utratę wartości.

Bank zwraca szczególną uwagę na ekspozycje kredytowe przeklasyfikowane do grup podwyższonego ryzyka, zmierzając do efektywnej restrukturyzacji lub, jeżeli to konieczne, skutecznego procesu windykacji.

Za proces kredytowy, monitoring jakości portfela kredytowego, nadzór nad odpowiednią klasyfikacją ekspozycji kredytowych poziomem utworzonych odpisów aktualizujących oraz kontrolę działalności kredytowej odpowiadają niezależne (nie realizujące planów sprzedażowych) komórki Centrali Banku.

Poniższa tabela przedstawia maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe wg stanu na 31 grudnia 2008 roku wynikającą z pozycji bilansowych i pozabilansowych. Równocześnie tabela przedstawia wartości ekspozycji kredytowych, które zostały objęte dalszą analizą. Podstawowe różnice pomiędzy kwotami maksymalnej ekspozycji a kwotami ujętymi w dalszej analizie wynika z:

- kwoty poddane dalszej analizie są wartościami nominalnymi nie skorygowanymi o naliczone odsetki, korektę efektywnej stopy procentowej oraz odpisy aktualizujące i wycenę,
- w dalszej analizie nie ujęto lokat międzybankowych, kasy oraz środków w banku centralnym,
- w dalszej analizie nie ujęto również papierów skarbowych, papierów emitowanych przez NBP oraz dodatkowej wyceny instrumentów pochodnych.

- Maksymalna ekspozycja kredytowa bez uwzględnienia zabezpieczeń i innych czynników ograniczających ryzyko

AKTYWA	Maksymalna ekspozycja wg wartości bilansowej 31/12/2008*	Maksymalna ekspozycja wg wartości nominalnej brutto** 31/12/2008	Maksymalna ekspozycja wg wartości bilansowej 31/12/2007*	Maksymalna ekspozycja wg wartości nominalnej brutto** 31/12/2007
Aktywa finansowe desygnowane do wyceny w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat przy początkowym ujęciu	1 194 255	-	586 969	-
Należności od banków	201 265	-	269 280	30 000
Należności od klientów	13 676 132	13 752 237	8 635 834	8 716 349
Udziały w spółkach zależnych	-	-	-	-
Razem	15 071 652	13 752 237	9 492 083	8 746 349
Zobowiązania warunkowe	3 802 689	3 817 790	3 514 916	2 966 820
Razem	3 802 689	3 817 790	3 514 916	2 966 820
Całkowita ekspozycja kredytowa	18 874 341	17 570 027	13 006 999	11 713 169

* wartości należności nie uwzględniają odpisów aktualizujących

** wartość nominalna wynikająca tylko z finansowania kredytowego

Ekspozycja na ryzyko kredytowe w podziale na ratingi oraz typ klienta

Wyszczególnienie	31/12/2008	31/12/2007
Podmioty gospodarcze		
- bez utraty wartości		
S	112 586	103 730
6+...6-	205 285	267 123
5+...5-	2 423 865	1 810 321
4+...4-	3 290 386	2 789 013
3+...3-	1 556 951	930 513
2+...2-	53 532	39 717
1+...1-	11 242	9 304
0+...0-	29 544	27 972
<i>niezratingowane</i>	113 855	109 236
Razem brutto	7 797 246	6 086 929
Odpis aktualizujący	(5 262)	(596)
Razem netto	7 791 984	6 086 333
- z utratą wartości		
6+...1-	-	-
0+...0-	109 199	120 444
<i>niezratingowane</i>	130	850
Razem brutto	109 329	121 294
Odpis aktualizujący	(50 101)	(69 067)
Razem netto	59 228	52 227
Osoby fizyczne		
- bez utraty wartości	7 245 670	3 603 792
Odpis aktualizujący	(7 208)	(5 106)
Razem netto	7 238 462	3 598 686
- z utratą wartości	31 985	23 014
Odpis aktualizujący	(7 944)	(8 817)
Razem netto	24 041	14 197
Sektor budżetowy		
- bez utraty wartości	1 725 646	1 550 230
Odpis aktualizujący	-	-
Razem netto	1 725 646	1 550 230
- z utratą wartości	4 329	4 694
Odpis aktualizujący	(3 100)	(3 453)
Razem netto	1 229	1 241
Banki		
- bez utraty wartości	655 822	323 216
Odpis aktualizujący	-	-
Razem netto	655 822	323 216
Razem zaangażowanie brutto	17 570 027	11 713 169
Razem odpisy aktualizujące	(73 615)	(87 039)
Całkowita ekspozycja kredytowa netto *	17 496 412	11 626 130

* kwota uwzględnia wartość odpisów aktualizujących na kapitał

- Kredyty przeterminowane na dzień sprawozdawczy (zaległości nie przekraczające trzech miesięcy):

Wyszczególnienie	31/12/2008	31/12/2007
14 dni - 1 miesiąc	139 738	48 830
1 miesiąc - 2 miesiące	14 487	5 541
2 miesiące - 3 miesiące	7 566	2 296
Razem:	161 791	56 667

- Informacje dot. zaangażowania kredytów z rozpoznaną utratą wartości oraz struktura zabezpieczeń tych kredytów:

Wyszczególnienie	31/12/2008	31/12/2007
Kredyty z rozpoznaną utratą wartości	145 642	149 002
Zabezpieczenia dla kredytów z rozpoznaną utratą wartości	47 427	48 404
<i>cesja wierzytelności</i>	-	308
<i>gwarancje i poręczenia</i>	22 724	30 374
<i>hipoteka</i>	23 568	17 022
<i>przewłaszczenie</i>	4	123
<i>zastaw</i>	735	577
<i>kaucja</i>	397	-

- Struktura portfela kredytów restrukturyzowanych

Wyszczególnienie	31/12/2008	31/12/2007
Podmioty gospodarcze	29 158	48 286
Osoby fizyczne	18 281	704
Sektor budżetowy	-	-
Banki	-	-
Razem	47 439	48 990

Kredyty restrukturyzowane stanowią 0,27% portfela kredytowego.

Koncentracja portfela kredytowego

- Portfel kredytowy w podziale na sektory:

Wyszczególnienie	31/12/2008	31/12/2007
Podmioty gospodarcze	7 906 575	6 208 223
Osoby fizyczne	7 277 655	3 626 806
Sektor budżetowy	1 729 975	1 554 924
Banki	655 822	323 216
Razem	17 570 027	11 713 169

- Portfel kredytowy w podziale na rodzaj waluty oraz rodzaj sektora:

Waluta	Razem		podmioty gospodarcze		budżet		banki	
	31/12/2008	31/12/2007	31/12/2008	31/12/2007	31/12/2008	31/12/2007	31/12/2008	31/12/2007
PLN	9 605 844	7 890 282	5 823 154	4 573 013	1 725 251	1 550 218	576 045	263 669
EUR	2 075 526	1 677 011	1 906 435	1 516 758	4 001	3 992	79 687	59 398
USD	99 057	63 637	76 272	48 049	723	714	90	149
CHF	5 771 905	2 061 130	85 251	50 365	0	0	0	0
SEK	8 230	8 997	6 612	8 335	0	0	0	0
pozostałe	9 465	12 112	8 851	11 703	0	0	0	0
Razem:	17 570 027	11 713 169	7 906 575	6 208 223	1 729 975	1 554 924	655 822	323 216

Waluta	osoby fizyczne	
	31/12/2008	31/12/2007
PLN	1 481 394	1 503 382
EUR	85 403	96 863
USD	21 972	14 725
CHF	5 686 654	2 010 765
SEK	1 618	662
pozostałe	614	409
Razem:	7 277 655	3 626 806

- Struktura produktowa w podziale na sektory:

Rodzaj produktu	Podmioty gospodarcze		Budżet		Banki	
	31/12/2008	31/12/2007	31/12/2008	31/12/2007	31/12/2008	31/12/2007
kredyty w rachunku bieżącym	1 954 828	1 403 299	50 900	6 900	5 000	0
kredyty operacyjne	1 026 509	1 004 380	997 962	339 879	0	0
kredyty inwestycyjne	1 913 277	982 837	315 098	868 169	0	30 000
gwarancje	781 586	503 577	2 432	3 571	650 822	293 216
kredyty hipoteczne	316 364	626 823	0	5 520	0	0
eFirma	354 423	229 744	0	0	0	0
kredyty samochodowe	0	30	0	0	0	0
karty kredytowe	1 177	60	0	0	0	0
pozostałe	1 558 411	1 457 473	363 583	330 885	0	0
Razem:	7 906 575	6 208 223	1 729 975	1 554 924	655 822	323 216

Rodzaj produktu	Osoby fizyczne	
	31/12/2008	31/12/2007
kredyty hipoteczne	7 026 435	3 388 938
kredyty w rachunku bieżącym	151 529	146 298
karty kredytowe	83 729	63 053
kredyty samochodowe	2 843	4 670
kredyty konsumenckie	2 130	2 562
kredyty na zakup akcji	39	725
gwarancje	6	0
pozostałe	10 944	20 560
Razem:	7 277 655	3 626 806

- Podział udzielonych gwarancji według sektorów:

	31/12/2008	31/12/2007
podmioty gospodarcze	781 586	503 577
sektor budżetowy	2 433	3 571
osoby fizyczne	5	-
banki	650 822	293 216
Razem:	1 434 846	800 364

- Struktura walutowa zobowiązań gwarancyjnych:

	31/12/2008	31/12/2007
PLN	1 128 738	567 823
USD	6 299	3 820
NOK	1 102	3 010
EUR	298 707	223 794
SEK	0	569
CZK	0	1 348
Razem:	1 434 846	800 364

- Procentowy udział branż w stosunku do całkowitego zaangażowania wobec podmiotów gospodarczych:

Nazwa branży	Wysokość udziału	
	31/12/2008	31/12/2007
Produkcja przemysłowa	31,93%	30,97%
Handel (detaliczny, hurtowy i komisowy)	15,71%	15,08%
Obsługa nieruchomości	14,20%	9,50%
Usługi finansowe	6,60%	7,26%
Zaopatrywanie w energię gaz i wodę	6,59%	7,37%
Budownictwo	6,62%	10,29%
Transport i łączność	7,03%	7,69%
Usługi i doradztwo gospodarcze	4,51%	4,55%
Rolnictwo	0,92%	0,84%
Hotele i restauracje	0,15%	0,19%
Pozostałe	5,73%	6,26%
Razem:	100,00%	100,00%

Ryzyko kredytowe związane z instrumentami pochodnymi (kontrahenta)

Ryzyko kredytowe związane z instrumentami pochodnymi związane jest z możliwością wystąpienia sytuacji niewypłacalności kontrahenta w zawartej transakcji, przed terminem jej zapadalności.

Ryzyko kontrahenta jest kontrolowane w Banku na podstawie limitów zaangażowania przyznawanych w procesie podejmowania decyzji dla produktów kredytowych, z zachowaniem wszelkich proceduralnych wymagań dotyczących oceny zdolności kredytowej, i w zgodzie z zapisami polityki kredytowej. Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta jest obliczana na podstawie bieżącej wartości rynkowej transakcji oraz oszacowania jej przyszłej potencjalnej wartości. Oszacowanie to zależy od stopnia zmienności określonych instrumentów bazowych (kurs walutowy, stopa procentowa) w poszczególnych produktach pochodnych.

Kontrolą za pomocą odrębnych limitów jest objęty również specyficzny rodzaj ryzyka kredytowego występującego w transakcjach obrotu instrumentami pochodnymi – jakim jest ryzyko rozliczeniowe.

Ryzyko rynkowe

Działalność Banku jest narażona na ryzyko rynkowe. Ryzyko to obejmuje utratę wartości rynkowej pozycji na skutek zmian stóp procentowych, kursów walutowych i cen instrumentów kapitałowych oraz ryzyko negatywnego wpływu na wynik.

Zarządzanie ryzykiem rynkowym odbywa się w ramach przyjętej przez Bank polityki zarządzania ryzykiem rynkowym.

Ekspozycja na ryzyko rynkowe jest formalnie ograniczana poprzez limity ryzyka ustanowione przez Zarząd w ramach limitów przyjętych przez Radę Nadzorczą Banku. Limity te obejmują kwotę wartości narażonej na ryzyko VaR (ryzyko walutowe, stopy procentowej, ryzyko zmian cen instrumentów kapitałowych), wrażliwości na zmianę stóp procentowych (ryzyko stopy procentowej) oraz ograniczenie nominalnych kwot ekspozycji (ryzyko walutowe).

Pomiar ryzyka oraz kontrola zgodności z zaakceptowanymi przez Zarząd limitami na poszczególne miary ryzyka jest dokonywany codziennie przez wyspecjalizowaną jednostkę niezależną od pionów biznesowych odpowiedzialnych za realizację wyniku. Regularne raporty na temat ryzyka rynkowego są omawiane na posiedzeniach Komitetu ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO) oraz prezentowane Zarządowi Banku.

Limity na poszczególne kategorie ryzyka akceptowane przez Zarząd są okresowo oceniane w celu zapewnienia zgodności z aktualnymi celami i strategią Banku.

Wszystkie procedury są na bieżąco aktualizowane, tak aby uwzględniały najnowsze rozwiązania w zakresie kontroli ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej powstaje w wyniku niedopasowania terminów przeszacowania aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych. W takiej sytuacji zmiana stóp procentowych na rynku może spowodować powstanie strat (bądź zysków) w efekcie zmiany wartości rynkowej instrumentów lub zmiany wysokości przepływów odsetkowych.

Głównym źródłem ryzyka stopy procentowej są transakcje (kredyty i depozyty) portfela bankowego. Bank unika instrumentów rodzących wysokie ryzyko stopy procentowej. Długoterminowe aktywa i pasywa są oprocentowane w oparciu o zmienne stopy procentowe. Bank włącza do swojej oferty jedynie produkty, których ryzyko stopy procentowej jest w stanie zabezpieczyć. Ekspozycja wynikająca z działalności handlowej Banku jest minimalna, gdyż wszystkie transakcje z klientami są zamykane przeciwstawnymi transakcjami na rynku międzybankowym.

Za zarządzanie ryzykiem stopy procentowej odpowiedzialna jest wyspecjalizowana komórka w Banku. Na bazie dziennej otrzymuje ona informacje na temat ekspozycji Banku na ryzyko stopy procentowej.

Pomiar i kontrola poziomu ryzyka stopy procentowej dokonywana jest przez inną (niezależną od pionów biznesowych odpowiedzialnych za realizację wyniku) jednostkę. Ryzyko kontrolowane jest poprzez limity ograniczające ekspozycję na:

- zmianę wartości rynkowej wynikającą ze wszystkich pozycji bilansu wrażliwych na zmianę stóp procentowych,
- zmianę wartości rynkowej wynikającą z pozycji bilansu przeszacowywanych w okresie powyżej 12 miesięcy,
- kwotę wartości narażonej na ryzyko stopy procentowej VaR.

Metody pomiaru ryzyka stopy procentowej używane w Banku zostały opisane poniżej w sekcji „Metody pomiaru ryzyka rynkowego”.

Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej

Bank analizuje ryzyko stopy procentowej poprzez analizę luki przeszacowania oraz obliczanie kwoty VaR i wrażliwości wartości rynkowej na zmianę stóp procentowych (przesunięcie krzywej zerokuponowej o jeden punkt procentowy).

Luka przeszacowania na dzień 31.12.2008r. (w milionach PLN):

	Suma	do 1 m-ca	do 3 m-cy	do 1 roku	do 5 lat	pow. 5 lat	Pozycje niewrażliwe
Aktywa	15 764,4	7 095,5	5 784,5	2,337,7	34,3	1,5	510,9
Pasywa	(15 764,4)	(8 925,4)	(3 081,2)	(1 565,3)	(41,1)		(2 151,5)
Pozycje pozabilansowe (netto)	(23,1)	(23,3)	0,0	0,2	-	-	-
Luka	-	(1 853,2)	2 703,3	772,6	(6,7)	1,5	-

Luka przeszacowania na dzień 31.12.2007r. (w milionach PLN):

	Suma	do 1 m-ca	do 3 m-cy	do 1 roku	do 5 lat	pow. 5 lat	Pozycje niewrażliwe
Aktywa	10 237,9	4 984,6	3 032,6	1 518,3	40,4	0,1	661,8
Pasywa	(10 237,9)	(6 152,4)	(1 484,6)	(1 200,6)	(47,9)	0,0	(1 352,5)
Pozycje pozabilansowe (netto)	(1,9)	(2,1)	0,1	0,1	0,0	0,0	-
Luka		(1 169,9)	1 548,1	317,8	(7,4)	0,1	-

Prezentowana luka jest tworzona na podstawie zestawienia przepływów pieniężnych generowanych przez pozycje uznane za wrażliwe na ryzyko stopy procentowej (tylko nominały, bez uwzględnienia utraty wartości kredytów). Pozostałe pozycje bilansu, w tym kredyty uznane za stracone są wyłączone z analizy i umieszczone w kolumnie Pozycje niewrażliwe.

Zarządzanie ryzykiem walutowym

Bank zarządza ryzykiem wykorzystując limity na otwartą pozycję walutową oraz limit na wartość narażoną na ryzyko (VaR).

Zarządzaniem pozycją walutową zajmuje się wyodrębniona komórka Banku. Pozycja wymiany walutowej wynikająca z każdej transakcji walutowej na znaczącą kwotę (o indywidualnie negocjowanym kursie) jest bezpośrednio zamykana przeciwstawną transakcją na rynku – ryzyko walutowe jest w pełni eliminowane. Pozycja wynikająca z transakcji walutowych o niższych wartościach jest zamykana zbiorczo w trakcie i na koniec każdego dnia roboczego.

Odrębna jednostka kontrolująca ryzyko (niezależna od pionów biznesowych odpowiedzialnych za realizację wyniku) sprawdza, czy otwarta pozycja nie przekracza ustalonych limitów, oraz czy rzeczywisty i/lub spodziewany poziom strat z tytułu utrzymywania pozycji, nie uzasadnia konieczności zmiany wysokości obowiązujących limitów na otwartą pozycję. W tym celu stosuje się zaawansowane metody pomiaru ryzyka, w tym wartość narażoną na ryzyko (VaR).

Ekspozycja na ryzyko walutowe

Pozycja walutowa Banku:

w tys. PLN	31.12.2008		31.12.2007	
	Pozycja długa	Pozycja krótka	Pozycja długa	Pozycja krótka
EUR	378	-	3 121	-
USD	48	-	35	-
CHF	1 111	-	158	-
Pozostałe waluty	402	73	968	134
Całkowita pozycja walutowa	1 939	73	4 282	134

Metody pomiaru ryzyka rynkowego*Wartość narażona na ryzyko*

Podstawową metodą pomiaru ryzyka rynkowego w Banku jest model wartości narażonej na ryzyko (Value at Risk). Wartość narażona na ryzyko (VaR) jest miarą najgorszej oczekiwanej straty, która z określonym prawdopodobieństwem może wystąpić w określonym przedziale czasu w normalnych warunkach rynkowych. Kwota VaR jest szacowana statystycznie na podstawie kształtowania się zbioru wartości rynkowych określonych dla poszczególnych kategorii ryzyka rynkowego.

W Banku kwota VaR jest obliczana metodą symulacji historycznej na podstawie danych z ostatnich 500 dni roboczych przy użyciu techniki oczekiwanej straty z ogona rozkładu (Expected Tail Loss). Należy zauważyć, że założenia na podstawie których obliczana jest miara VaR powodują pewne jej ograniczenia i potencjalne straty, które Bank może ponieść w określonych (wyjątkowych) warunkach mogą być wyższe niż kwota VaR.

Poniższa tabela przedstawia wysokość kwoty VaR w 2008 roku i okresie porównawczym dla poszczególnych kategorii ryzyka rynkowego, obliczoną przy założeniu 10-dniowego okresu utrzymania pozycji oraz przy 99% poziomie ufności.

w tys. PLN		31.12.2008	31.12.2007
Ryzyko stopy procentowej	VAR	1 356,5	1 833,4
	średnia	1 289,9	1 008,3
	minimum	408,4	581,5
	maksimum	2 168,2	1 890,0
Ryzyko walutowe	VAR	221,1	176,7
	średnia	48,8	39,8
	minimum	4,2	5,2
	maksimum	568,7	176,7

Wrażliwość na zmianę stopy procentowej

Wrażliwość na zmianę stopy procentowej jest obliczana na podstawie teoretycznego modelu wartości rynkowej metodą przepływów pieniężnych, jako zmiana wartości rynkowej przepływu na skutek wzrostu odpowiedniej stopy procentowej o 1 punkt procentowy. Metoda ta zakłada, że wartość rynkowa określonego instrumentu jest równa wartości zaktualizowanej przyszłych przepływów pieniężnych generowanych przez tę pozycję.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wartości ekonomicznej banku na zmianę stopy procentowej obliczoną przy założeniu wzrostu stóp procentowych o 1 punkt procentowy (przesunięcie równoległe).

w tys. PLN	31.12.2008	średnia	minimum	maksimum
Wrażliwość na zmianę stopy procentowej w 2008r.	7 998,9	5 008,1	1 720,4	8 247,5
w tys. PLN	31.12.2007	średnia	minimum	maksimum
Wrażliwość na zmianę stopy procentowej w 2007r.	8 602,8	5 641,1	3 139,7	8 602,8

Zarządzanie ryzykiem cen instrumentów kapitałowych

Strategia Banku zakłada unikanie zaangażowanie w instrumenty kapitałowe rodzące ryzyko cenowe. Ewentualne ekspozycje na tego typu ryzyko mogą wynikać jedynie z działalności windykacyjnej – przejęcia aktywów niewypłacalnych dłużników i mają charakter okresowy. Bank jest więc narażony na ryzyko cen akcji w stopniu marginalnym.

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest definiowane jako ryzyko zaistnienia sytuacji, w której Bank może spełnić swoje zobowiązania płatnicze tylko po podwyższonym koszcie albo, w najgorszym przypadku, nie będzie w stanie wywiązać się ze swoich zobowiązań w momencie ich wymagalności. Bank jest narażony na ryzyko płynności, gdy jego działalność kredytowa lub inna generuje ujemne niedopasowanie przepływów pieniężnych a Bank nie jest w stanie pozyskać odpowiedniej kwoty finansowania lub spieniężyć posiadanych aktywów.

Zarządzanie ryzykiem płynności

Przyjęta przez Zarząd polityka Banku zakłada konserwatywne podejście do ryzyka płynności, co oznacza unikanie niepotrzebnych ekspozycji oraz utrzymywanie poziomu ryzyka w odpowiedniej proporcji to zdolności Banku do jego ponoszenia.

Krótkoterminowe ryzyko płynności jest zarządzane przez Departament Skarbu, zapewniający środki na bieżące finansowanie działalności banku. Dla zapewnienia finansowania w każdym momencie

działalności, w banku obowiązuje limit na minimalny stan najbardziej płynnych środków, tzw. bufor płynności.

Ryzyko średnio- i długoterminowe jest kontrolowane przez odrębną jednostkę odpowiedzialną za kontrolę ryzyka, na podstawie analiz przewidywanych przepływów pieniężnych w czasie, badania zmian stanów źródeł finansowania, wykorzystania tych źródeł oraz stabilności bazy depozytowej i jej koncentracji. Regularne, okresowe raporty na temat ryzyka płynności są omawiane na posiedzeniach Komitetu ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO) oraz prezentowane Zarządowi Banku.

Bank posiada również opracowany i zatwierdzony przez Zarząd plan działań awaryjnych na wypadek wystąpienia niespodziewanych problemów z zapewnieniem płynności.

Bank stosuje szereg metod oceny sytuacji w obszarze płynności. Począwszy od codziennego monitorowania krótkookresowej luki płynności będącej obrazem bieżącego zapotrzebowania na środki płynne, poprzez okresową obserwację różnych wskaźników płynności, aż do analizy długoterminowej luki płynności tworzonej przy użyciu rezultatów statystycznych badań bazy depozytowej oraz szacunków dotyczących terminów zapadalności i wymagalności poszczególnych pozycji bilansowych oraz możliwości upłynnienia aktywów banku.

Ekspozycja na ryzyko płynności

Poniższa tabela prezentuje nominalne kwoty zobowiązań finansowych Banku według umownych terminów zapadalności, kwoty wynikające z zawartych transakcji pochodnych oraz kwotę udzielonych przez Bank zobowiązań pozabilansowych w formie linii kredytowych bądź limitów zadłużenia w rachunkach bieżących.

Analiza umownych terminów zapadalności zobowiązań finansowych (w milionach PLN):

31.12.2008r.	Suma	do 1 m-ca	1-3 m-cy	3-12 m-cy	1-5 lat	pow. 5 lat
Zobowiązania bilansowe:	(12 502,68)	(7 516,63)	(816,66)	(1 122,09)	(2 658,67)	(388,63)
Zobowiązania wobec sektora finansowego	(4 939,73)	(1 132,35)	0,00	(1 043,74)	(2 613,64)	(150,00)
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	(7 341,64)	(6 384,28)	(816,66)	(78,35)	(45,03)	(17,32)
Zobowiązania z tyt. emisji własnych p. wart.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zobowiązania podporządkowane	(221,31)	0,00	0,00	0,00	0,00	(221,31)
Zobowiązania z tyt. instrumentów pochodnych:	(22,59)	(22,88)	0,05	0,22	0,02	0,01
Wpływy	1 108,29	610,52	117,13	374,13	3,68	2,84
Wyływy	(1 130,88)	(633,40)	(117,08)	(373,91)	(3,66)	(2,82)
Udzielone zobowiązania pozabilansowe	(2 352,71)	(2 352,71)	0,00	0,00	0,00	0,00
Suma	(14 877,97)	(9 892,22)	(816,61)	(1 121,87)	(2 658,65)	(388,61)

31.12.2007r.	Suma	do 1 m-ca	1-3 m-cy	3-12 m-cy	1-5 lat	pow. 5 lat
Zobowiązania bilansowe:	(9 163,1)	(7 141,4)	(145,0)	(78,4)	(1 546,6)	(251,7)
Zobowiązania wobec sektora finansowego	(3 100,6)	(1 479,2)	0,0	(34,4)	(1 507,1)	(80,0)
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	(5 890,3)	(5 662,2)	(143,5)	(44,0)	(39,6)	(1,0)
Zobowiązania z tyt. emisji własnych p. wart.	(1,5)	0,0	(1,5)	0,0	0,0	0,0
Zobowiązania podporządkowane	(170,8)	0,0	0,0	0,0	0,0	(170,8)
Zobowiązania z tyt. instrumentów pochodnych:	(1,9)	(2,0)	0,1	0,1	0,0	0,0
Wpływy	581,8	430,5	38,5	112,8	0,0	0,0
Wypływy	(583,7)	(432,6)	(38,4)	(112,7)	0,0	0,0
Udzielone zobowiązania pozabilansowe	(2 151,1)	(2 151,1)	0,0	0,0	0,0	0,0
Suma	(11 316,1)	(9 294,5)	(144,9)	(78,3)	(1 546,6)	(251,7)

Bank podpisał umowy na dostęp do linii kredytowych w Nordea Bank Finland. Niewykorzystana kwota linii kredytowych na dzień 31.12.2008r. wynosi równowartość ok. 3,5 miliarda PLN.

Bank utrzymuje również portfel płynnych aktywów, który traktowany jako bufor płynności, służy zabezpieczeniu potencjalnych potrzeb płynnościowych Banku. Portfel płynnych aktywów jest wyceniany codziennie w celu ustalenia aktualnej wielkości środków możliwych do natychmiastowego uzyskania. Na jego wysokość nakładany jest limit kwoty minimalnej, ustalany z częstotliwością miesięczną. Wartość portfela aktywów płynnych w dniu 31.12.2008r. wynosiła 1 150 mln PLN i była wyższa o 555 mln PLN od wartości portfela w okresie porównawczym (595 mln PLN w dniu 31.12.2007r.)

W celu lepszego opisu sytuacji w obszarze płynności długoterminowej Bank oblicza nadwyżkę/niedobór stabilnych pasywów nad długoterminowymi aktywami, po uwzględnieniu udzielonych i otrzymanych zobowiązań pozabilansowych oraz utrzymywanego portfela płynnych papierów wartościowych. Tzw. Saldo Netto Stabilnego Finansowania wynosiło na 31.12.2008r. 3,8 miliarda PLN (461 milionów PLN w dniu 31.12.2007r.) znajdując się w ramach przyznanego limitu. Dodatnia kwota miary oznacza nadwyżkę stabilnych pasywów nad długoterminowymi aktywami i wskazuje, iż sytuacja w obszarze płynności długoterminowej jest satysfakcjonująca. Wzrost miary w ciągu ostatniego roku jest wynikiem zwiększenia portfela długoterminowych pasywów Banku oraz portfela płynnych aktywów. Prezentowana miara jest obliczana przy użyciu szeregu założeń dotyczących kształtowania się pozycji bilansowych, w tym szczególnie konserwatywnego z punktu widzenia ryzyka płynności założenia o całkowitej odnawialności akcji kredytowej.

Dodatkowo, na mocy Uchwały Nr 9/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007 w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności, Bank zobowiązany jest do wyliczania miar płynności. Wyniki obliczeń na 31.12.2008r. przedstawia poniższa tabela:

Nadzorcze miary płynności		Minimalna wartość	Wartość na 31.12.2008
M1	Luka płynności krótkoterminowej	0,0	2 574 980
M2	Współczynnik płynności krótkoterminowej	1,0	1,92
M3	Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi	1,0	2,40
M4	Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	1,0	1,03

Zarządzanie kapitałem

Proces zarządzania kapitałem Banku spełnia wymogi regulacyjne, w szczególności zapisy Uchwały nr 4/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13.03.2007r. Wyliczenia regulacyjnego wymogu kapitałowego Bank dokonuje w oparciu o zapisy Uchwały nr 1/2007 Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13.03.2007r., wykorzystując metodę standardową dla ryzyka kredytowego, oraz metodę współczynnika bazowego (BIA) dla ryzyka operacyjnego.

Bank analizuje kapitał regulacyjny w oparciu o podział na dwie podklasy:

- Fundusze własne podstawowe (ang.: tier 1), na które składają się: fundusze zasadnicze banku (wraz z kapitałem/funduszem rezerwowym), fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej, inne fundusze własne podstawowe, kapitał krótkoterminowy oraz pozycje pomniejszające fundusze podstawowe;
- Fundusze własne uzupełniające (ang.: tier 2), na które składają się: składniki funduszy własnych uzupełniających, pozycje dodatkowe funduszy uzupełniających (w tym zobowiązania podporządkowane) oraz zmniejszenia funduszy własnych uzupełniających.

Bank spełniał warunek utrzymywania kapitału regulacyjnego na poziomie nie niższym od wyliczonego wymogu kapitałowego, co znajduje swoje odzwierciedlenie w wyliczonym współczynniku wypłacalności na poziomie nie niższym niż 8% zarówno na dzień 31.12.2008 r. (8,63%) jak i na dzień 31.12.2007 r. (11,6%).

Na dzień 31.12.2008 r. Bank posiadał fundusze własne w następującej wysokości:

- Fundusze podstawowe w kwocie 884 994 087 PLN
(na 31.12.2007 r. w kwocie 814 341 183 PLN)
- Fundusze uzupełniające w kwocie 221 467 771 PLN
(na 31.12.2007 r. w kwocie 170 907 771 PLN)

W dniu 21.01.2009 r. Komisja Nadzoru Finansowego wyraziła zgodę na zaliczenie do funduszy uzupełniających Nordea Bank Polska S.A. środków pieniężnych pochodzących z pożyczki podporządkowanej udzielonej przez Nordea Bank Finland Plc w kwocie 68 mln CHF, na podstawie podpisanej umowy w dniu 30.09.2008 r.

Dodatkowo, Bank analizuje zależności pomiędzy bazą kapitałową, a ponoszonym ryzykiem, w taki sposób, aby:

- zapewnić wystarczający poziom kapitałów własnych w celu pokrycia ponoszonego przez Bank ryzyka działalności, z uwzględnieniem sytuacji obecnej oraz oczekiwań dotyczących przyszłości,
- optymalizować poziom kapitału własnego, z punktu widzenia relacji oczekiwanych zysków do szacowanego poziomu ryzyka, z uwzględnieniem zasad zawartych w strategicznych celach banku,
- optymalizować strukturę kapitału własnego z punktu widzenia relacji oczekiwanych zysków do szacowanego poziomu ryzyka.

W celu monitoringu właściwego poziomu kapitalizacji Bank dokonuje wyliczeń wymogów kapitałowych zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi (regulacyjny wymóg kapitałowy) oraz dokonuje kalkulacji wewnętrznego wymogu kapitałowego w oparciu o metodologię własną (kapitał wewnętrzny). Celem obu kalkulacji jest zarówno optymalizacja zwrotu na kapitale banku jak i spełnienie wymogów nadzorczych.

Kapitał własny Banku nie może być niższy od regulacyjnego wymogu kapitałowego. Procesy wewnętrzne Banku zapewniają bezwzględne przestrzeganie tej zasady.

Kapitał własny Banku nie powinien być niższy od kapitału wewnętrznego wyliczonego według własnej metodologii. Tym samym, w przypadku gdy wewnętrzny wymóg kapitałowy jest wyższy co do wartości od regulacyjnego wymogu kapitałowego, kwota wymogu kapitału wewnętrznego staje się wiążącym minimalnym poziomem kapitału.

W celu wyznaczenia wewnętrznego wymogu kapitałowego, Bank wykorzystuje wewnętrzną metodologię kapitału ekonomicznego (ang.: Economic Capital), dla wszystkich rodzajów ryzyka, które Bank uznał za istotne.

35. Wartość godziwa

Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Wartość godziwa to kwota, za jaką składnik aktywów mógłby być wymieniony, lub zobowiązanie wykonane, pomiędzy dobrze poinformowanymi i zainteresowanymi stronami w bezpośrednio zawartej transakcji, innej niż sprzedaż pod przymusem lub likwidacja i jest najlepiej odzwierciedlona przez cenę rynkową, jeśli jest dostępna.

Poniżej znajduje się podsumowanie wartości bilansowych i godziwych dla każdej grupy aktywów i pasywów, które nie są prezentowane w bilansie w wartości godziwej. W przypadku aktywów i zobowiązań finansowych o charakterze krótkoterminowym zakłada się, że wartość bilansowa tych instrumentów jest w przybliżeniu równa ich wartości godziwej.

Wartość godziwa: 31/12/2008

	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa finansowe		
Należności od banków	201 265	201 265
Należności od klientów	13 676 132	13 433 428
Pasywa finansowe		
Zobowiązania wobec banków	5 853 468	5 750 604
Zobowiązania wobec klientów	8 386 504	8 404 668
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 317	1 317

Wartość godziwa: 31/12/2007

	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa finansowe		
Należności od banków	269 280	269 296
Należności od klientów	8 635 834	8 643 273
Pasywa finansowe		
Zobowiązania wobec banków	2 681 226	2 681 778
Zobowiązania wobec klientów	6 334 684	6 334 645
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 501	1 501

Określenie wartości godziwej

Poniżej znajduje się podsumowanie głównych metod i założeń wykorzystywanych podczas szacowania wartości godziwej dla instrumentów finansowych z powyższej tabeli.

Należności od banków: W przypadku lokat o zmiennym oprocentowaniu i depozytów *overnight* zakłada się, iż ich wartość godziwa nie różni się istotnie od wartości bilansowej.

Wartość godziwa depozytów oprocentowanych według stałej stopy procentowej jest szacowana w oparciu o zdyskontowane przepływy przy zastosowaniu bieżących stóp procentowych rynku pieniężnego dla należności o podobnym ryzyku kredytowym i pozostającym terminie do wykupu.

Należności od klientów: Są wykazywane w wartości netto po uwzględnieniu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

W przypadku kredytów hipotecznych oszacowanie wartości godziwej uwzględnia efekt wzrostu średnich (ważonych nominalnie) marż w portfelu przy założeniu typowego średniego okresu życia kredytu w portfelu. W przypadku kredytów korporacyjnych oszacowanie wartości godziwej uwzględnia efekt wzrostu średnich (ważonych nominalnie) marż w portfelu przy założeniu spłat kredytów zgodnie z średnimi (ważonymi nominalnie) kontraktowymi terminami zapadalności

Zobowiązania wobec banków i klientów: W przypadku depozytów wypłacanych na żądanie i depozytów bez ustalonej daty wymagalności, za wartość godziwą przyjmowana jest kwota, która byłaby wypłacona na żądanie na dzień bilansowy.

Wartość godziwą depozytów o ustalonym terminie zapadalności oszacowano na podstawie przepływów pieniężnych zdyskontowanych bieżącymi stopami procentowymi właściwymi dla depozytów o zbliżonych terminach wymagalności. W przypadku depozytów o terminie wymagalności do 6 miesięcy, zakłada się, że ich wartość godziwa nie różni się istotnie od wartości bilansowej.

W przypadku zobowiązań długoterminowych wobec banków denominowanych w walutach obcych oszacowanie wartości godziwej uwzględnia efekt wzrostu dostępnej dla Banku marży dla tego typu finansowania

36. Zobowiązania warunkowe

Zobowiązania warunkowe do udzielenia kredytów

Bank posiada zobowiązania do udzielenia kredytów. Na zobowiązania te składają się zatwierdzone kredyty, limity na kartach kredytowych oraz kredyty w rachunku bieżącym. Czas obowiązywania zobowiązania do udzielenia kredytu nie przekracza normalnego okresu rozpatrzenia wniosku i wypłaty kredytu, który wynosi od jednego do trzech miesięcy.

Bank wystawia gwarancje i akredytywy, które stanowią zabezpieczenie wywiązania się klientów Banku ze swoich zobowiązań wobec podmiotów trzecich. Tego typu umowy mają określone limity i z reguły przyznawane są na okres do pięciu lat. Daty wygaśnięcia umów nie kumulują się w żadnym z okresów.

Wartości zobowiązań warunkowych wynikające z kontraktów z podziałem na kategorie zostały zaprezentowane w poniższej tabeli. Wartości gwarancji i akredytyw pokazane w poniższej tabeli odzwierciedlają maksymalną możliwą do poniesienia stratę, jak byłaby ujawniona na dzień bilansowy, gdyby klienci w całości nie wywiązali się ze swoich zobowiązań.

	31/12/2008	31/12/2007
Zobowiązania warunkowe udzielone klientom	3 802 691	3 514 916
a) dotyczące finansowania	2 367 845	2 714 551
w tym: - akredytywy	15 138	15 404
- linie kredytowe	2 352 707	2 699 147
b) dotyczące gwarancji	1 434 846	800 365
Zobowiązania warunkowe otrzymane od klientów	5 880 871	4 671 628
a) dotyczące finansowania	4 752 734	2 703 031
b) dotyczące gwarancji	1 128 137	1 968 597
Zobowiązania związane z realizacją transakcji walutowych oraz wartości nominalne transakcji pochodnych	3 964 049	1 495 947
Bieżące operacje walutowe	198 703	193 107
- Kwota kupiona	99 342	96 537
- Kwota sprzedana	99 361	96 570
Transakcje pochodne - terminowe	3 765 346	1 302 840
a) SWAP	1 889 173	819 296
- Kwota kupiona	932 871	408 634
- Kwota sprzedana	956 302	410 662
b) FORWARD	1 320 217	346 161
- Kwota kupiona	660 258	173 150
- Kwota sprzedana	659 959	173 011
c) IRS	296 114	71 462
- Kwota kupiona	148 057	35 731
- Kwota sprzedana	148 057	35 731
d) CIRS	14 998	-
- Kwota kupiona	7 482	-
- Kwota sprzedana	7 516	-
e) Opcje walutowe	244 844	65 921
- Kwota kupiona	122 422	32 960
- Kwota sprzedana	122 422	32 961
Pozostałe	15 410	7 310
a) gwarantowanie emisji papierów wartościowych	15 100	7 000
b) inne	310	310
Razem	13 663 021	9 689 801

Powyższe zobowiązania warunkowe obciążone są pozabilansowym ryzykiem kredytowym, z tego względu, iż jedynie prowizje za przyznanie finansowania oraz rezerwy na prawdopodobne straty są ujawniane w bilansie do momentu wywiązania się ze zobowiązania bądź wygaśnięcia zobowiązania. Wiele z przyznaných zobowiązań warunkowych wygaśnie zanim zostanie w całości lub częściowo wypłacone. Z tego powodu ich wartości nie odzwierciedlają przewidywanych przyszłych przepływów pieniężnych.

Szczegóły dotyczące koncentracji ryzyka kredytowego, w tym ryzyka kredytowego wynikającego z udzielonych zobowiązań warunkowych, jak również polityka Banku dotycząca zabezpieczeń kredytów zostały zaprezentowane w nocie powyżej.

Informacje o sprawach spornych:

W 2008 roku przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej toczyły się postępowania dotyczące zobowiązań Nordea Bank Polska S.A. Łączna wartość wszczętych i toczących się postępowań nie przekroczyła na dzień 31/12/2008 prognozy 10% wartości kapitałów własnych Banku, wyniosła bowiem 28 667 tys. zł (2007: 29 358 tys. zł) - wartość wg zgłoszonych pozwów.

37. Aktywa stanowiące zabezpieczenie

	31/12/2008	31/12/2007
1) Fundusz środków gwarantowanych przez BFG	41 888	13 729
2) Czynsz wynajmowanego lokalu	310	310
3) Karta Visa	39 082	24 170
4) Transakcja typu REPO	19 414	-

1) Bankowy Fundusz Gwarancyjny – zgodnie z art. 25 i 26 ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym – podmioty obowiązane są utworzyć fundusz środków gwarantowanych w wysokości określonej uchwałą BFG. Podstawą jest suma środków pieniężnych zgromadzonych w Banku na wszystkich rachunkach stanowiących podstawę obliczenia kwoty rezerwy obowiązkowej (Bony skarbowe zablokowane na rzecz BFG: 300 szt. o łącznej wartości nominalnej 3 000 tys. PLN oraz obligacje NBP 370 000 szt. o łącznej wartości 37 000 tys. PLN).

Fundusz Środków Gwarantowanych przez BFG w okresie porównywalnym na dzień 31/12/2007 był zabezpieczony przez bony skarbowe w ilości 1 400 szt. o łącznej wartości nominalnej 14 000 tys. PLN (w okresie porównywalnym 800 szt. o łącznej wartości nominalnej 8 000 tys. PLN).

2) Obligacje skarbowe zablokowane w DB Securities S.A. na rzecz Gminy Łódź: 310 szt. o łącznej wartości nominalnej 310 tys. PLN, będące zabezpieczeniem czynszu.

3) Bony skarbowe zablokowane na rzecz BZ WBK S.A.: 4 000 szt. o łącznej wartości nominalnej 40 000 tys. PLN, będące zabezpieczeniem karty VISA (w okresie porównywalnym 2 500 szt. o łącznej wartości nominalnej 25 000 tys. PLN).

4) Bony skarbowe zablokowane zgodnie z umową zawartą pomiędzy Bankiem a NBP typu repo: 2 000 szt. o wartości nominalnej 20 000 tys. PLN.

38. Leasing operacyjny

Płatności leasingowe z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego wyszczególniono poniżej:

Koszty z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego	31/12/2008	31/12/2007
Poniżej jednego roku	48 849	24 733
Od roku do pięciu lat	136 755	75 381
Powyżej pięciu lat	17 056	7 712
	202 660	107 826

Dochody z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego	31/12/2008	31/12/2007
Poniżej jednego roku	1 148	1 015
Od roku do pięciu lat	2 662	3 306
Powyżej pięciu lat	2 035	1 827
	5 845	6 148

Przeważająca część umów jest zawarta na okres od 5 do 10 lat, z opcją przedłużenia leasingu po tym okresie.

Koszty z tytułu leasingu operacyjnego w 2008 i 2007 roku wynoszą odpowiednio 40 442 tys. zł i 21 965 tys. zł. Dochody z tytułu leasingu operacyjnego w 2008 i 2007 roku wynoszą odpowiednio 896 tys. zł i 1 000 tys. zł.

Płatności leasingowe są indeksowane w trybie rocznym, tak by ich wysokość odzwierciedlała czynsze rynkowe. Żadna z umów leasingowych nie zawiera płatności warunkowych.

Bank leasinguje samochody osobowe oraz kserokopiarki i bankomaty zgodnie z umowami leasingu operacyjnego. Są to umowy standardowe zawarte na okres od 3 do 5 lat.

39. Rachunek przepływów pieniężnych – informacja dodatkowa

Dla celów rachunku przepływów pieniężnych, gotówka i jej ekwiwalenty obejmują salda o krótszym niż 3 miesiące terminie wymagalności.

	31/12/2008	31/12/2007
Kasa i środki w banku centralnym	214 139	471 000
Bony pieniężne	-	99 940
Rachunki bieżące w innych bankach	165 328	202 846
Rachunki terminowe (wg terminu pierwotnego) w innych bankach	-	464 710
Razem	379 467	773 786

Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej obejmują przede wszystkim podstawową działalność Banku, tj. działalność kredytową, depozytową, transakcje wymiany walut. Są to zatem skutki zdarzeń gospodarczych, których uczestnikiem był Bank, które uwzględnia się przy ustalaniu zysku lub straty netto. Bank sporządza sprawozdanie dotyczące przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej metodą pośrednią, za pomocą której wynik netto z danego okresu sprawozdawczego koryguje się o skutki transakcji, mające charakter bezgotówkowy, o czynne i bierne rozliczenia międzyokresowe dotyczące przyszłych lub przeszłych wpływów lub płatności środków pieniężnych dotyczących działalności operacyjnej, oraz o pozycje przychodowe i kosztowe związane z przepływami pieniężnymi z działalności inwestycyjnej.

Poniższa tabela prezentuje szczegółowe informacje dotyczące pozostałych aktywów i pasywów zaprezentowanych w działalności operacyjnej w rachunku przepływów:

Działalność operacyjna

	31/12/2008	31/12/2007
Zmiana w pozostałych aktywach z wyjątkiem instrumentów finansowych	(53 457)	(37 172)
Zmiana stanu nakładów na majątek rzeczowy	(148)	20 828
Zmiana stanu amortyzacji majątku rzeczowego	23 861	21 821
Zmiana stanu pozostałych rozliczeń międzyokresowych (aktywa)	(986)	(418)
Zmiana stanu pozostałych aktywów	(76 184)	(79 403)
Zmiana w pozostałych pasywach	110 975	(44 676)
Zmiana stanu instrumentów finansowych	77 616	1 341
Zmiana stanu innych zobowiązań	20 735	(41 394)
Zmiana stanu pozostałych rozliczeń międzyokresowych (pasywa)	2 144	12 124
Zmiana stanu pozostałych rezerw	621	(4 045)
Zmiana stanu pozostałych pasywów	9 859	(12 702)
Razem	(164 432)	7 504

Działalność inwestycyjna obejmuje zakup i sprzedaż inwestycyjnych papierów wartościowych, środków trwałych, ponieważ ten rodzaj przepływu wskazuje o poniesionych nakładach przez Bank w celu osiągnięcia w przyszłości określonych korzyści.

Działalność finansowa obejmuje przepływy wynikające ze spłat zaciągniętych kredytów na finansowanie Banku, emisji dłużnych papierów wartościowych. Jest ona ważna ze względu na możliwość dokonywania prognoz dotyczących roszczeń do przyszłych przepływów pieniężnych wysuwanych przez podmioty dostarczające kapitał Banku.

40. Jednostki powiązane**Jednostki powiązane Nordea Bank Polska S.A. na dzień 31/12/2008:**

- **akcjonariusz większościowy (podmiot dominujący) - Nordea Bank AB (publ) z siedzibą w Sztokholmie (98,97%)**
- **podmioty powiązane organizacyjnie (inne podmioty z Grupy Nordea):**
 - o Nordea Bank Finland z siedzibą w Helsinkach
 - o Nordea Bank Norge z siedzibą w Oslo
 - o Nordea Bank Danmark z siedzibą w Kopenhadze
 - o Nordea Polska Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. z siedzibą w Warszawie
 - o Nordea Finance Polska S.A. z siedzibą w Warszawie
 - o Nordea Powszechne Towarzystwo Emerytalne S.A. z siedzibą w Warszawie
- **członkowie Zarządu (na dzień 31/12/2008):**
 - Włodzimierz Kiciński – Prezes Zarządu
 - Sławomir Żygowski – I Wiceprezes Zarządu – Z-ca Prezesa Zarządu
 - Janne Hirsto – Wiceprezes Zarządu

Jacek Kalisz – Wiceprezes Zarządu
Tomasz Misiak – Wiceprezes Zarządu
Bohdan Tillack – Wiceprezes Zarządu

Zdarzenia mające miejsce w trakcie trwania okresu sprawozdawczego, dotyczące zmian w składzie osobowym Zarządu Banku:

- 1) W dniu 30 kwietnia 2008 r. Pan Wojciech Papierak, Wiceprezes Zarządu ds. operacji, logistyki i bezpieczeństwa, złożył na ręce Prezesa Zarządu Banku rezygnację z pełnionej funkcji.
Rezygnacja Pana Wojciecha Papieraka została przekazana Radzie Nadzorczej Banku, która w dniu 16 maja 2008 r. podjęła Uchwałę nr 8/2008 w sprawie rozwiązania umowy o pracę z Panem Wojciechem Papierakiem, ze skutkiem na dzień 30 czerwca 2008 r.
- 2) Rada Nadzorcza Banku Uchwałą Nr 20/2008 z dnia 21.08.2008 r. powołała Pana Tomasza Misiaka na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. operacji, logistyki i bezpieczeństwa z dniem 01 września 2008 r.
- 3) W dniu 29 grudnia 2008 r. Pan Janne Juhana Hirsto, Wiceprezes Zarządu ds. Kredytowych, złożył rezygnację z pełnionej funkcji, ze skutkiem na dzień 31.12.2008 r.

Zdarzenia mające miejsce po dacie bilansu, dotyczące zmian w składzie osobowym Zarządu Banku:

Rada Nadzorcza Banku Uchwałą Nr 1/2009 z dnia 13.01.2009 r. powołała Panią Agnieszkę Domaradzką na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Kredytowych z dniem 14 stycznia 2009 r.

- **członkowie Rady Nadzorczej (na dzień 31/12/2008):**

Wojciech Rybowski – Przewodniczący Rady
Thomas Neckmar – Wiceprzewodniczący Rady
Emilia Osewska-Mądry - Członek Rady
Maciej Dobrzyniecki - Członek Rady
Esa Tuomi - Członek Rady
Rauno Päivinen - Członek Rady
Henrik Bernhard Winther - Członek Rady
Eugeniusz Kwiatkowski - Członek Rady
Marek Głuchowski – Członek Rady
Asbjorn Høyheim – Członek Rady
Jacek Wańkowicz – Członek Rady

Zdarzenia mające miejsce w trakcie trwania okresu sprawozdawczego, dotyczące zmian w składzie osobowym Rady Nadzorczej Banku:

ZWZA w dniu 12.06.2008 r. powołało skład Rady Nadzorczej Banku VII kadencji. W składzie Rady Nadzorczej VII kadencji nastąpiła jedna zmiana w porównaniu z ostatnim składem Rady (VI). Na miejsce Pana Andrzeja Zwary został powołany Pan Marek Głuchowski.

Transakcje z jednostkami powiązаныmi

Transakcje z podmiotami powiązаныmi mają charakter depozytowo – kredytowy, a więc wynikają z bieżącej działalności operacyjnej, prowadzonej przez Bank. Obejmują one głównie kredyty, depozyty, transakcje wymiany walut obcych, gwarancje.

Pozycje bilansowe Banku dotyczące podmiotów powiązanych:

Należności 31/12/2008	z podmiotem dominującym	z podmiotami powiązаныmi organizacyjnie (inne podmioty Grupy Nordea)	Razem 31/12/2008
Należności od banków	560	37 590	38 150
Należności od klientów	-	174 407	174 407
Pochodne instrumenty finansowe	-	5 673	5 673
Pozostałe aktywa działalności bankowej	-	-	-
RAZEM	560	217 670	218 230

Należności 31/12/2007	z podmiotem dominującym	z podmiotami powiązаныmi organizacyjnie (inne podmioty Grupy Nordea)	Razem 31/12/2007
Należności od banków	13 669	162 757	176 426
Należności od klientów	-	178 266	178 266
Pochodne instrumenty finansowe	-	2 612	2 612
Pozostałe aktywa działalności bankowej	-	-	-
RAZEM	13 669	343 635	357 304

Zobowiązania 31/12/2008	z podmiotem dominującym	z podmiotami powiązаныmi organizacyjnie (inne podmioty Grupy Nordea)	Razem 31/12/2008
Zobowiązania wobec banków	4 230 840	1 461 421	5 692 261
Zobowiązania wobec klientów	-	828 487	828 487
Pochodne instrumenty finansowe	-	51 492	51 492
Kapitały uzupełniające (pożyczka podporządkowana)	-	221 873	221 873
Pozostałe zobowiązania	-	-	-
RAZEM	4 230 840	2 563 273	6 794 113

Zobowiązania 31/12/2007	z podmiotem dominującym	z podmiotami powiązаныmi organizacyjnie (inne podmioty Grupy Nordea)	Razem 31/12/2007
Zobowiązania wobec banków	1 792 476	280 223	2 072 699
Zobowiązania wobec klientów	-	332 628	332 628
Pochodne instrumenty finansowe	-	2 588	2 588
Kapitały uzupełniające (pożyczka podporządkowana)	-	171 303	171 303
Pozostałe zobowiązania	-	-	-
RAZEM	1 792 476	786 742	2 579 218

Pozycje pozabilansowe Banku dotyczące podmiotów powiązanych:

31/12/2008	z podmiotem dominującym	z podmiotami powiązanymi organizacyjnie (inne podmioty Grupy Nordea)	Razem 31/12/2008
Zobowiązania warunkowe udzielone dotyczące:	585 804	418 046	1 003 850
a) finansowania	41 724	312 620	354 344
b) gwarancji	544 080	105 426	649 506
Zobowiązania warunkowe otrzymane dotyczące:	743 490	3 484 702	4 228 192
a) finansowania	80 127	3 355 790*	3 435 917
b) gwarancji	663 363	128 912	792 275
Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży	-	2 949 106	2 949 106
Bieżące operacje walutowe	-	184 210	184 210
Transakcje pochodne - terminowe	-	2 764 896	2 764 896
a) SWAP	-	1 889 173	1 889 173
b) FORWARD	-	660 166	660 166
c) Opcje walutowe	-	63 091	63 091
d) IRS i CIRS	-	152 466	152 466
Pozostałe	-	-	-
a) gwarantowanie emisji papierów wartościowych	-	-	-
Razem	1 329 294	6 851 854	8 181 148

*Niniejsza pozycja obejmuje Umowę kredytową z Nordea Bank Finland Plc z dnia 30.05.2008 r., do której podpisano aneks dnia 12.08.2008 r., zgodnie z którym Nordea Bank Polska S.A. ma możliwość ciągnięcia w transzach środków finansowych do max kwoty 1 mld EUR. Okres obowiązywania do końca 2016 r. Kwota w EUR przeliczona po kursie średnim NBP z dnia bilansowego. Na 31.12.2008 r. Bank uruchomił 3 transze w łącznej wys. 300 000 tys. CHF, co zostało wykazane bilansowo.

31/12/2007	z podmiotem dominującym	z podmiotami powiązanimi organizacyjnie (inne podmioty Grupy Nordea)	Razem 31/12/2007
Zobowiązania warunkowe udzielone dotyczące:	240 331	358 428	598 759
a) finansowania	35 820	262 486	298 306
b) gwarancji	204 511	95 942	300 453
Zobowiązania warunkowe otrzymane dotyczące:	3 349 828	107 054	3 456 882
a) finansowania	1 802 833**	-	1 802 833
b) gwarancji	1 546 995	107 054	1 654 049
Zobowiązania związane z realizacją operacji kupna/sprzedaży	-	1 150 193	1 150 193
Bieżące operacje walutowe	-	174 129	174 129
Transakcje pochodne - terminowe	-	976 064	976 064
a) SWAP	-	749 558	749 558
b) FORWARD	-	173 113	173 113
c) Opcje walutowe	-	16 229	16 229
d) IRS	-	37 164	37 164
Pozostałe	-	-	-
a) gwarantowanie emisji papierów wartościowych	-	-	-
Razem	3 590 159	1 615 675	5 205 834

**Niniejsza pozycja obejmuje m.in. Umowę kredytową typu stand-by z dnia 03.09.2007 r., zgodnie z którą Nordea Bank Polska S.A. ma możliwość ciągnięcia w transzach środków finansowych do max kwoty 500.000 tys. EUR. Okres obowiązywania do końca 2015 r. Kwota w EUR przeliczona po kursie średnim NBP z dnia bilansowego.

Pozycje Rachunku zysków i strat dotyczące podmiotów powiązanych:

01/01/2008 31/12/2008	z podmiotem dominującym	z podmiotami powiązanimi organizacyjnie (inne podmioty Grupy Nordea)	Razem
Przychody z tytułu odsetek	896	4 170	5 066
Koszty z tytułu odsetek	(70 167)	(23 306)	(93 473)
Przychody z tytułu opłat i prowizji	-	-	-
Koszty z tytułu opłat i prowizji	-	-	-
Koszty administracyjne	(42)	(433)	(475)
Pozostałe przychody operacyjne	-	2 806	2 806
Pozostałe koszty operacyjne	-	-	-
RAZEM	(69 313)	(16 763)	(86 076)

01/01/2007 31/12/2007	z podmiotem dominującym	z podmiotami powiązаныmi organizacyjnie (inne podmioty Grupy Nordea)	Razem
Przychody z tytułu odsetek	663	11 483	12 146
Koszty z tytułu odsetek	(47 426)	(7 957)	(55 383)
Przychody z tytułu opłat i prowizji	-	-	-
Koszty z tytułu opłat i prowizji	-	-	-
Koszty administracyjne	(31)	(87)	(118)
Pozostałe przychody operacyjne	-	1 457	1 457
Pozostałe koszty operacyjne	-	-	-
RAZEM	(46 794)	4 896	(41 898)

Transakcje z osobami zarządzającymi i nadzorującymi

1) Informacje o kredytach i pożyczkach udzielonych osobom zarządzającym i nadzorującym

	31/12/2008	31/12/2007
Zarząd Banku	1 699	348
Rada Nadzorcza	237	193
Razem	1 936	541

*Powyższe wartości nie zawierają odsetek.

Kredyty i pożyczki bankowe udzielono na warunkach rynkowych.

2) Informacje o łącznej wartości wynagrodzeń i nagród, wypłaconych lub należnych, odrębnie dla osób zarządzających i nadzorujących oraz z tytułu pełnienia funkcji we władzach jednostek zależnych.

Wynagrodzenia, nagrody lub korzyści wypłacone lub należne osobom zarządzającym i nadzorującym prezentowane łącznie dla każdej grupy osobno, w podziale na poszczególne składniki (w tys. zł):

Zarząd Banku:

Poszczególne składniki wynagrodzenia	01/01-31/12/2008	01/01-31/12/2007
Wynagrodzenie podstawowe	3 745	3 581
Dodatki	256	254
Nagrody	881	978
Dodatkowe świadczenia	77	138
Ekwiwalent urlopowy	49	20
Wynagrodzenie w akcjach	-	-
Razem	5 027	4 971

Rada Nadzorcza Banku:

Poszczególne składniki wynagrodzenia	01/01-31/12/2008	01/01-31/12/2007
Wynagrodzenie podstawowe	352	290
Inne	-	-
Wynagrodzenie w akcjach	-	-
Razem	352	290

Informacje dotyczące wysokości wynagrodzeń oraz nagród wypłaconych lub należnych osobom zarządzającym i nadzorującym - prezentowane dla każdej osoby oddzielnie – zostały zamieszczone w pkt. 15 Sprawozdania Zarządu.

41. Program akcji pracowniczych

W maju 2007 i w maju 2008, Spółka Dominująca, Nordea Bank AB (NBAB), uruchomiła dwa programy Wypłat Opartych o Akcje ("Share-based Payment Program") pod nazwą Długoterminowy program motywacyjny 2007 (Long Term Incentive Program - LTIP 2007) i Długoterminowy program motywacyjny 2008 (Long Term Incentive Program - LTIP 2008), w programie tym bierze udział kierownictwo Nordea Bank Polska. Uczestnicy LTIP obejmują w posiadanie akcje NBAB, pod warunkiem spełnienia pewnych kryteriów efektywności.

W ramach programu LTIP 2008 niektórym menedżerom Banku przydzielono 4 876 akcji NBAB. Szacunkowa wartość godziwa każdej przydzielonej opcji na akcje została obliczona z zastosowaniem modelu wyceny opcji i wynosi od 7,53 EUR do 8,45 EUR na akcję. Okres przydziału to 24 miesiące. W roku 2008 w rachunku zysków i strat Banku uwzględniono koszt w wysokości 319 tys. zł i dokonano stosownego wpisu w pozycji kapitałów własnych.

W ramach programu LTIP 2007 niektórym menedżerom Banku przydzielono 4 284 akcji NBAB. Szacunkowa wartość godziwa każdej przydzielonej opcji na akcje została obliczona z zastosowaniem modelu wyceny opcji i wynosi od 8,76 EUR do 10,5 EUR na akcję. Okres przydziału to 24 miesiące. W roku 2007 w rachunku zysków i strat Banku uwzględniono koszt w wysokości 143 tys. zł i dokonano stosownego wpisu w pozycji kapitałów własnych.

42. Zdarzenia po dacie bilansu

- 1) Rada Nadzorcza Banku Uchwałą Nr 1/2009 z dnia 13.01.2009 r. powołała Panią Agnieszkę Domaradzką na stanowisko Wiceprezesa Zarządu ds. Kredytowych z dniem 14 stycznia 2009 r.
- 2) W dniu 21.01.2009 r. Komisja Nadzoru Finansowego wyraziła zgodę na zaliczenie do funduszy uzupełniających Nordea Bank Polska S.A. środków pieniężnych pochodzących z pożyczki podporządkowanej udzielonej przez Nordea Bank Finland Plc w kwocie 68 mln CHF, na podstawie podpisanej umowy w dniu 30.09.2008 r.

43. Ważniejsze oszacowania i oceny

Bank dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia, które mają wpływ na wartości aktywów i zobowiązań wykazywane w następnym okresie. Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania, co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione.

Utrata wartości kredytów i pożyczek

Nordea Bank Polska S.A. ocenia na każdy dzień bilansowy, czy istnieją obiektywne przesłanki, że jakikolwiek składnik aktywów finansowych (lub grupy aktywów finansowych) utracił wartość. Rozpoznanie aktywów jako tych, które utraciły wartość nie jest ograniczone do sytuacji kiedy strata może być uznana jako nieodwracalna.

Obiektywną przesłanką utraty wartości składnika lub grupy aktywów finansowych może być pojedyncze wydarzenie albo połączony efekt kilku zdarzeń. Nordea Bank Polska S.A. włącza następujące przykładowe wydarzenia do listy obiektywnych przesłanek utraty wartości:

- znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika;
- naruszenie umowy, np. niespłacenie lub opóźniona spłata odsetek lub części kapitałowej zobowiązania;
- dokonanie przez Nordea Bank Polska ustępstwa na rzecz dłużnika, które nie byłoby brane pod uwagę, gdyby ekonomiczne lub prawne problemy dłużnika nie miały miejsca;
- prawdopodobieństwo bankructwa lub innej reorganizacji finansowej dłużnika spowodowanej jego trudną sytuacją;
- zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych spowodowany trudnościami finansowymi; lub
- dające się zaobserwować dane wskazujące na wymierne zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących grupy aktywów finansowych od czasu pierwotnego ich ujęcia, nawet jeżeli zmniejszenia tego nie można jeszcze przypisać do poszczególnych składników grupy aktywów finansowych, w tym:
 - niekorzystne zmiany sytuacji płatniczej dłużników (np. wzrastająca liczba płatności z opóźnieniami); lub
 - niekorzystne zmiany na krajowym lub lokalnym rynku, które są skorelowane (mogą mieć wpływ) na utratę wartości aktywów należących do danej grupy (np. wzrost wskaźnika bezrobocia, niekorzystne zmiany ekonomiczne lub prawne w danej branży gospodarki).

Powyższa lista powinna być traktowana jako przykładowa, niewyczerpująca wszystkich możliwych przypadków, które mogą być uznane za wystarczającą przesłankę utraty wartości.

Nordea Bank Polska poddaje indywidualnym testom na utratę wartości wszystkie ekspozycje kredytowe.

Ekspozycje, dla których nie stwierdzono występowania przesłanek utraty wartości podlegają testowi na straty, które wystąpiły lecz nie zostały zidentyfikowane („IBNR”).

Celem przeprowadzenia testów portfelowych IBNR jest oszacowanie strat, które już zostały poniesione (i wpłynęły na przyszłe przepływy pieniężne, które miały być uregulowane zgodnie z umową), lecz które wciąż nie mogą zostać rozpoznane w przypadku indywidualnego testu na utratę wartości. W celu przeprowadzenia testów portfelowych ekspozycje kredytowe grupowane są tak, aby zachować zbliżoną charakterystykę ryzyka kredytowego poszczególnych podportfeli. Podstawowymi czynnikami brany pod uwagę są: rodzaj klienta, rodzaj produktu, branża, występujące opóźnienia w regulowaniu zobowiązań. Z procesu portfelowego testowania Bank wyłącza ekspozycje klientów, w przypadku których zostały rozpoznane obiektywne przesłanki utraty wartości.

Wyniki analiz danych historycznych będące podstawą utworzenia odpowiedniej rezerwy są dodatkowo korygowane w celu uwzględnienia wpływu aktualnych czynników, które nie miały miejsca w przeszłości, oraz w celu wyeliminowania efektów wpływu czynników, które oddziaływały w przeszłości, a które nie występują obecnie.

Jeżeli występują obiektywne przesłanki na utratę wartości ekspozycji kredytowych, kwotę straty oblicza się jako różnicę między wartością bilansową danego składnika aktywów a bieżącą wartością szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Czynnik czasu (utrata wartości pieniądza w czasie) uwzględniany jest w procesie kalkulacji szacowanych przepływów pieniężnych zarówno w przypadku oczekiwanych dodatkowych płatności jak i spodziewanych wyników działalności windykacyjnej (egzekucji z posiadanych zabezpieczeń). Szacując wartość posiadanych zabezpieczeń Bank uwzględnia możliwą do uzyskania cenę w przypadku wymuszonej sprzedaży. Cena ta jest dodatkowo pomniejszana o spodziewane koszty egzekucji, sprzedaży, przechowywania itp.

W przypadku ekspozycji w stosunku do podmiotów gospodarczych, w ocenie ryzyka i przeprowadzaniu testów na utratę wartości, Bank stosuje wewnętrzny system ratingowy, który w swoim zamierzeniu ma odzwierciedlać prawdopodobieństwo wystąpienia efektu niewypłacalności (probability of default).

Podpisy wszystkich Członków Zarządu:

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko / Funkcja	Podpis
24-02-2009	Włodzimierz Kiciński	Prezes Zarządu	
24-02-2009	Sławomir Żygowski	I Wiceprezes Zarządu – Z-ca Prezesa Zarządu	
24-02-2009	Agnieszka Domaradzka	Wiceprezes Zarządu	
24-02-2009	Jacek Kalisz	Wiceprezes Zarządu	
24-02-2009	Tomasz Misiak	Wiceprezes Zarządu	
24-02-2009	Bohdan Tillack	Wiceprezes Zarządu	